

Kirkkosanomat

14 ♦ 25.9.2013 www.tampereenkirkkosanomat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Hannu Jukola

Äänilehti voi avata maailman

Äänilehti mahdollistaa näkövammaiselle tai sokealle lehteen perehtymisen. Leena Silfverhuth on lukenut Kirkkosanomia äänilehdeksi nelisen vuotta.

➤ SIVU 4

Hämi Hinkka / Tampereen teatteri

Tarina armosta ja anteeksiannosta

Les Misérables -musikaali on kuin muistutus kymmenestä käskystä. – Jean Valjean saa ylhäältä avun, kiteyttää pääosassa nähtävä Tero Harjuniemi.

➤ SIVUT 6-7

Hannu Jukola

Tiede ja usko palvelevat ihmistä

Moni teologi ei näe ristiriitaa luonnontieteellisen tiedon ja Ison kirjan välillä. Biologi taas voi jättää tilaa myös Jumalan ihmeille.

➤ SIVUT 8-9

Ari Alanen (oik.) ryhtyi kaveriksi Joonas Raskille. Yhteinen sävel löytyi heti, sillä kavereita yhdistää kiinnostus moottoripyöriin ja autoihin.

➤ SIVU 3

Joonas ja Ari
viihtyvät yhdessä

Hannu Jukola

Tampere 25.9.2013

Pyydä apua ja anna apua

Koko kesän ajan Seurakuntien talossa on huhkittu työn touhussa. Seiniä on kaadettu, kynnyksiä madallettu ja vanha viety pois uuden tieltä. Uudistuksen tavoite on ollut alusta asti kirkas: Tampereen seurakunnat haluaa madaltaa ihmisten kynnystä avun saamiseen.

Tästä lähtien yhdeltä tiskiltä saa apua elämän isoihin ja pieniin ongelmiin, olipa kyse virkatodistuksesta tai ruokaavusta. Palvelualttiit vahtimestarit ja Suurella Sydämellä -vapaaehtoiset ottavat tulijan vastaan ja neuvovat eteenpäin.

Apua saa toki jatkossakin myös puhelimella ja verkosta. Kasvokkain kohtaamiselle on vielä sijansa, koska edelleenkin kaikilla avuntarvitsijoilla ei ole mahdollisuutta käyttää verkkopalveluita. Avun tarve voi myös olla monisyinen: kaikkia ongelmia ei ole helppoa itse pukea sanoiksi.

Kasvokkain kohtaamisen merkitys ei ole onneksi kadonnut digitaalisesta ajastamme huolimatta. Kiireetön kuulumisten vaihto toisen ihmisen kanssa voi jo itsessään olla arvokas hetki yksinäisen ihmisen päivässä.

Seurakuntien taloon kannattaa poiketa, vaikka ei apua tarvitsisikaan. Katutasoon avattu Suurella Sydämellä -klubi toimii lokakuusta alkaen tamperelaisten avoimena olohuoneena, jossa voi nauttia kupin kahvia ja lukea päivän lehdet. Torstaisin klubilla keskustellaan yhteiskunnallisista ilmiöistä julkisuudesta tuttujen vieraiden kanssa.

Seurakuntien työntekijät toivovat, että muutos palvelee tamperelaisia tuomalla avun lähemmäs. Toivomuksena on myös, että muutos madaltaa kynnystä antaa apua muille. Avuksi voi ilmoittautua Suurella Sydämellä -verkoston kautta.

Tampereen päivänä sunnuntaina 29. lokakuuta tamperelaiset pääsevät katsomaan, onko uudistus onnistunut. Tervetuloa palveltavaksi!

Tamperelaiset auttavat myös maailmalla

Syyriassa eletään tämän vuosisadan suurinta kriisiä. Kirkon Ulkomaanapu on vedonnut kaikkiin suomalaisiin, jotta Syyriaan saataisiin enemmän apua.

Ulkomaanapu tukee syyrialaispakolaisia kahdella pakolaisleirillä Jordaniassa. KUA on aloittanut lipaskeräykset, esittänyt seurakunnille kolehtivetoituksen sekä pyytänyt lahjoituksia seurakuntien kriisirahastoista.

Tampereen seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto onkin ollut hyvin hereillä, kun järjestöt ovat pyytäneet tukea nopeaa reagointia vaativiin katastrofikohteisiin ulkomailla. Tänä vuonna hätäapua on myönnetty jo yhteensä 40 000 euron verran Somaliaan, Namibiaan ja Suomen Lähetysseuran katastrofirahastoon.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti viime viikolla varata vielä 20 000 euroa katastrofirahaa loppuvuotta varten. Näin voidaan tehdä tarvittaessa erillispäätös ja auttaa nopeasti, kun maailmalla tulee hätätilanne.

Kaikkiaan Tampereen seurakunnat antaa tänä vuonna lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan yhteensä 1 046 700 euroa. Näin isolla rahalla tehdään paljon hyvää ja lievitetään ihmisten kärsimystä maailmassa. Kaikkien kirkollisvero maksavien tamperelaisten kannattaa siis olla ylpeitä itsestään, koska he ovat mukana myös tässä auttamistyössä.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Sanottua

➤ Juice Leskinen oli hengellisesti tyyppinen suomalainen. Hän oli niitä miehiä jotka eivät huutele uskostaan, mutta kunnioittivat. Hän on sijoittanut lauluhiinsa erittäin paljon viitteitä siitä, minne päin hän kumartaa. Kristityn elämän vaellus on hänen lauluissaan täysillä mukana. Hän kurottautuu sinne, minne silmä ei näe.

Juankoskelainen rovasti
Hannu Komulainen
Yle Uutiset 2.9.

➤ Kristinuskon ydinahmo Jeesus ei tuntunut turhia murehtivan. Selväsanaisesti hän kehotti muitakin olemaan pelkäämättä ja hössötämättä joutavia. Sen sijaan Jeesus osoitti lukemattomia hommia, joita oikeasti pitäisi tehdä – niin kuin vaikka nälkäisten ruokkiminen ja köyhien vaatettaminen.

Kristinuskko ei ole sääntökokoelma, vaan viesti Jumalan rakkaudesta. Hengittääkin saa.

Toimittaja **Johanna Korhonen**
Vantaan Lauri 3.9.

➤ Mikä on kristityn rooli ja vastuu ihmiskaupan edessä? Orjuus saatiin loppumaan 1800-luvulla paljolti kirkon julistuksen ansiosta: ihminen ei ole kaupan. Valitettavasti työ ei ole vielä päättynyt.

Suomen Lähetysseuran kehitysyhteistyöpäällikkö
Maria Immonen
Lähetysseuran 7/2013

Lisää Sanottuja:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Istanbulin nuoret etsivät ristejä

Tampereen ortodoksisen seurakunnan kolmipäiväisellä jatkokristinoppileirillä Ilkon kurssikeskuksessa vieraili ortodoksinuoria Konstantinopolin patriarkaattista, nykyisestä Istanbulista.

Sauna oli vieraille melkoinen järkytys. Suomalaisista jatkokriparilaisista muutamit olivat kreikkalaistaustaisia ja pääsivät keskustelemaan nuorten kanssa kreikaksi.

Yksi vieraista kertoi **Rafaella Kanellille** vaikeuksista ristin pitämisestä esille. Kävijät ostivat paljon ristikoruja ja iloitsivat siitä, että Suomessa voi vapaasti näyttää oman uskontonsa.

Nuoret viipyivät Suomessa viikon. Tampereen jälkeen he kävivät Helsingissä ja Hämeenlinnassa. Heidän saattajanaan toimi diakoni **Gregorios Fragkakis**.

Istanbulissa asuvat ortodoksit kutsuvat itseään roomalaisiksi. Niin tekevät myös paikalliset turkkilaiset, kertoo nuorisotoimenohjaaja **Nemanja Balcin** Tampereen ortodoksisesta seurakunnasta.

Konstantinopoli oli Rooman pääkaupunki vuoteen 1453, jolloin turkkilaiset valloittivat sen. Kreik-

kaa puhuvia ortodoksisia kristittyjä kaupungissa on jäljellä viitisen tuhatta.

Vieraat käyvät Konstantinopolin patriarkaatin kreikankielistä koulua. Suomeen tulee patriarkaatista joka toinen vuosi nuoria tu-

tustumaan Suomen ortodoksiseen kirkkoon. Suomalaisnuoret pääsevät vastavierailulle patriarkka **Bar-tolomeoksen** kutsumina.

Asta Kettunen

Jatkokriparilaiset ja vieraat Konstantinopolista Tampereen ortodoksisen kirkon portailla.

Lukijapostia

Kirkkosanomat, kiitos, – mainoksia, kiitos ei

Kyllästyin kertakaikkisesti lapinniemiläisen kotikerrostaloni luukusta käytännössä päivittäin putoilevaan mainospostiin. Kysyin neuvoa asiantuntevalta henkilöltä. Ja tällaisen sain: asukas voi kiinnittämällä oveensa tarran tai vastaavan rajata, mitä ilmaislähetystyksiä haluaa saada.

Kiinnitinkin postiluukkuuni erittäin näkyvän tekstin: "Vain Tamperelainen ja Kirkkosanomat. Ei mainoksia, kiitoksia".

Moni jo arvaa, miten kävi. Jake-lufirma ei halua ymmärtää, mikä ero on käsitteillä lehti ja mainos – vaikka Kilpailu- ja kuluttajavirasto Sanomalehtien liitolle 7.8.2012 antamassaan lausunnossa tuki liiton näkemystä siitä, että "pelkän journalistisen viestinnän haluava kuluttaja ei olisi enää pakotettu vastaanottamaan myös erillistä markkinointiviestintää".

Harrastin pientä porraskäytäväjumbppaa kahdeksankerroksisessa kotikerrostalossani. Havaitsin, että jokseenkin 30 prosenttia asukkaista on kiinnittänyt oveensa mainosjakelukiello-tiedotteen.

Aika paljon, mielestäni. Joukossa lienee epäilemättä heitä, joihin

vähäväkisen vapaa-ajattelijajoukon propaganda on purrut. Luulen kuitenkin, että kyse on enimmältään vain kyllästymisestä luukusta tulvehtivaan paperimassaan.

Seurakuntalehti, kuten tämä Tampereen Kirkkosanomat, on pitkistä viestintäalalla työskentelystä saamani kokemuksen mukaan seurakuntien palveluja kaikkein tärkeimmästä päästä. Ikävä ajatella, että esimerkiksi voimiltaan heikko – ja keräyspaperin kantamiseen jopa kykenemätön – vanhus joutuu kiinnittämään oveensa mainosjakelukiello-tiedotteen, ja menettää näin oikeutensa saada luettavakseen myös tärkeän seurakuntalehden.

Kun Tampereen evlut. seurakuntayhtymä seuraavan kerran kilpailuttaa jakeluyhtiötä, tulisi mielestäni ehdottomasti ottaa valintakriteereissä huomioon myös jake-lufirman valmius erotella jakamastaan lehdet ja mainokset.

Ilmettelen toki samalla, miten lepsuja näyttävät kaupunkilehdet olleen. Tämä lehdistönosa ylpeilee mielellään suurilla niinsanotuilla jakelulevikeillä. Mahtaakohan näitä laskettaessa otettu huomioon, miten suuri osa talouksista ei saa kaupunkilehteä mainosjakelukiello-tiedotteen vuoksi?

Kirjoita yleisönosastoon! Mieli-pide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

– Olipa avuntarve suuri tai pieni, Seurakuntien talon asiakaspisteen palvelualttiit vahtimestarit auttavat sisään tulijaa eteenpäin, lupaavat vahtimestarit Pirjo Kuoppala ja Jarkko Ylänen.

Seura, apu ja hymy – kaikki samalta tiskiltä

– Pyydä apua ja Anna apua! Siinä on Seurakuntien talon uudistetun ala-aulan perusviesti, kiteyttää Tampereen seurakuntien diakoniajohtaja **Matti Helin**.

– Haluamme helpottaa apua tarvitsevien pääsyä kirkon auttamispalvelujen piiriin Tampereella. Sen lisäksi haluamme innostaa tamperelaisia mukaan vapaaehtoisen auttamistoimintaan.

– Olipa avuntarve suuri tai pieni, asiakaspisteen palvelualttiit vahtimestarit auttavat sisään tulijaa eteenpäin. Jo ensimmäisten päivien aikana palvelupiste on osoittanut tarpeellisuutensa, kertoo vahtimestari **Pirjo Kuoppala**.

– Huomasimme jo ensimmäisenä päivänä todella suuren tarpeen sille, että ala-aulassa on joku vastaanottamassa ja neuvomassa ihmisiä. Myös pelkkä kuulumisten vaihto ja pieni kiireetön rupateluhetki saattavat piristää jonkun yksinäisen ihmisen päivää. Viesti, jonka haluamme välittää on, että kaikki ovat tärkeitä ja tervetulleita tänne.

Seurakuntien talon katutasossa toimii lokakuusta alkaen myös Seurakuntien avunvälitys. Kyse on arkipäivisin kello 9–13 avoinna olevasta puhelinpalvelusta, joka toimii numerossa 03 219 0 711. Ympäri-vuorokautisesti Pyydä Apua -palvelu toimii suurellasydämellä.fi-sivuilla.

Suurella Sydämellä -infopisteesä voi myös itse ilmoittautua vapaaehtoistyöntekijäksi. Jos aika ei riitä vapaaehtoistyöhön, avuntarvijoita voi tukea muullakin tavalla.

Lokakuun alussa Seurakuntien talon katutasoon aukeaa Hyvien tekojen kauppa. Myynnissä on monipuolinen valikoima RuokaNysen, Mummon Kammarin, Mustan Lampaan, Yhteisvastuun ja Kirkon Ulkomaanavun auttamistuotteita sekä Tuomastuotteita. Kaupassa myydään myös käsitöitä lähetystyön ja kehitysyhteistyön hyväksi. Hyvien tekojen kauppa toimii myös verkossa.

Tamperelaisten yhteinen olohuone

Uudistuksen myötä Seurakuntien talon ala-aulaan avautuu myös Suurella Sydämellä -klubi, joka toimii päivisin kaupunkilaisten avoimena olohuoneena.

Klubilla on ilmainen langaton netti, kahvia, lehtiä, kännykkäla-

taamo ja dokumenttien skannauspalvelu. Viikonloppuisin klubilla katsotaan isolta ruudulta muun muassa futista, Helin lupaa.

Iltaisin Suurella Sydämellä -klubilla järjestetään erilaisia teemailtoja. Maanantaisin ja perjantaisin teemat painottuvat auttamistointintaan, tiistaisin monikulttuuriseen työhön ja keskiviikkoinen maailmankatsomukselliseen keskusteluun. Torstaisin klubilla vieraillee tunnettuja julkisuuden henkilöitä.

Puolentunnin messussa ei pitkästytä

Suurella Sydämellä -klubi taipuu myös jumalanpalveluksen viettoon. Lokakuun 6. päivänä kello 10 klubilla järjestetään ensimmäinen Puolentunnin messu. Nimenä mukaisesti kyseessä on ehtoolisjumalanpalvelus, jonka kesto on 30 minuuttia.

Idean isähaamo, pastori **Jussi Laine** uskoo kompaktin messun kiinnostavan erityisesti perheitä ja nuoria aikuisia.

– Tavallisen messun pitkä kesto on monille perheille yksi ratkaisevista syistä jättää jumalanpalvelus väliin. Ajattelempa niin, että kun messu mahdutetaan puoleen tuntiin, pitää oikeasti löytää messun kirkas ydin ilman kuorrutusta ja rönsyjä.

Vaikka aikataulu on tiivis, laadusta ei tingitä.

– Pidämme kiinni kahdesta lupauksesta: messu kestää puoli tuntia ja tarjolla on ehtoollinen oikein toimitettuna. Suurella Sydämellä -klubi on tilana helposti lähestyttävä, mukava ja yhteisöllinen, Laine iloitsee.

Eva Wäljas

Uudistetuissa tiloissa järjestetään avoimet ovet sunnuntaina 29. syyskuuta kello 12–15 osana Tampereen päivän tapahtumia. Tampereen päivänä esitellyssä on Suurella Sydämellä -klubi ja Hyvien tekojen kauppa. Tarjolla on hyvän mielen ostoksia, kahvitte- lua ja mahdollisuus ilmoittautua mukaan vapaaehtoiseen auttamiseen.

Seurakuntaneuvostot antoivat selityksen seurakuntajakopäätöksestä

Valituksen tehneet viisi seurakuntaa ovat korkeimman hallinto-oikeuden pyynnöstä antaneet vastaselityksen koskien päätöstä seurakuntajaosta Tampereella. Valituksen takana ovat Hervannan, Härmälän, Messukylän, Teiskon ja Viinikan seurakunnat.

Vastaselityksissä on kiinnitetty huomiota pääasiassa laillisuusnäkökohtiin. Lisäksi on nostettu esiin, että kirkkohallituksen ja kirkolliskokouksen linjaukset seurakuntarakenteista ovat ristiriidassa sen kanssa, mitä kirkkohallitus on päättänyt seurakuntajaosta Tampereella.

Tampereen seurakunnat tukee lähetystyötä ja katastrofiapua yli miljoonalla eurolla

Tampereen seurakunnat päätti antaa lähetysten ja kansainvälisen diakonian talousarvion määrärahojen vielä jakamattoman osuuden Kirkon Ulkomaanavulle ja Suomen Lähetysseuralle. Yhteinen kirkkoneuvosto myönsi viime viikolla Kirkon Ulkomaanavulle 126 000 euroa ja Suomen Lähetysseuralle 23 340 euroa.

Lähetysten ja kansainvälisen diakonian talousarvion määrärahojen kokonaissumma on tänä vuonna 1 046 700 euroa.

Seurakuntaneuvostot ovat päätöksillään jakaneet 837 360 euroa, mikä on 80 prosenttia koko määrärahasta. Kirkkoneuvoston erillispäätöksin jaettava osuus määrärahasta on 209 340 euroa. Summa on merkittävästi suurempi kuin aiempina vuosina, jolloin se on ollut suuruudeltaan noin 50 000– 60 000 euroa.

Tänä vuonna yhteinen kirkkoneuvosto on jo myöntänyt hätäapua ja nopeaa reagointia edellyttäviin ulkomaisiin kohteisiin yhteensä 40 000 euroa. Somali- an kuivuusalueen uhrien avustamiseen Kirkon Ulkomaanavun kautta on myönnetty 10 000 euroa, Suomen Lähetysseuran katastrofirahastolle 10 000 euroa ja Namibian kuivuuden uhrien auttamiseen Suomen Lähetysseuran kautta 20 000 euroa.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti varata vielä 20 000 euroa katastrofirahaa loppuvuotta varten.

Lähetysten ja kansainvälisen diakonian talousarvion määrärahojen lopullinen jakautuminen vuonna 2013:		
KUA, Kirkon Ulkomaanapu	280.426,50 € /	28,4 %
SLS, Suomen Lähetysseura	394.150,09 € /	39,9 %
SLEY, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys	35.282,36 € /	3,6 %
SEKL, Suomen Evankelisuterilainen Kansanlähetys	90.824,43 € /	9,2 %
ELK, Suomen Evankelisuterilainen Lähetisyhdistys Kyiväjä	71.430,12 € /	7,2 %
SPS, Suomen Piilaseura	45.016,68 € /	4,6 %
SANSA, Sanansaattajat	69.569,82 € /	7,1 %
SLEF, Svenska Lutherska Evangeliföreningen	0	

Herätys!

Miksi Tays:n urut myydään?

Miksi Tampereen yliopistollisen sairaalan kappelin urut ovat myynnissä, Hervannan seurakunnan kanttori Martti Syrjäniemi?

– Kappeli puretaan, sillä viereen rakennettiin uudemmat ja nykyaikaa vastaavat tilat. Urut myydään tarpeettomina, sillä kahteen uuteen kappeliin tilattiin sähköpianot.

Millaiset urut ovat kyseessä?

– Ne ovat yksisormioiset urut, joissa on neljä äänikertaa: 8', 4' ja 2' -jalkaiset. Soitin on jotakuinkin kahden ihmisen kannettavissa. Uruissa ei ole itsenäistä äänikertaa jalkiossa, vaan siinä soivat sormioäänikerat. Pinta on muistaakseni viilutettua tammea.

Missä kunnossa ne ovat?

– Päätäpäin ne ovat hyvässä kunnossa ja pillit ehjät. Mekaniikka toimii tietääkseni moitteettomasti. Urut ovat olleet soittamattomassa tilassa useita vuosia. Ilmakanavissa on vuotoja, jotka tarvitsevat korjausta. Nuottiteline on rikkoutunut soitinta siirrettäessä.

Myös Vatialan kappelin urut myydään. Tilalle on tarkoitus siirtää Messukylän alueelta jotkin pienet urut. Mitä vanhoilla uruilla voi tehdä?

– Kunnostamalla – joka voi olla hyvinkin pieni operaatio – saa oivan soittimen johonkin pienehköön tilaan. Mikäli urkuja hoidetaan ja huolletaan säännöllisesti, niistä voi olla iloa sadaksi vuodeksi eteenpäin.

Onko yleistä, että seurakunnat myyvät soittimiaan?

– Niitä myydään silloin tällöin, jos instrumentit havaitaan tarpeettomiksi. Parempi on saada uruille tai pianolle uusi hyvä koti, kuin hävittää niitä mielivaltaisesti.

Koheneeko seurakuntien talous näillä kaupoilla?

– Ei merkittävästi, mutta etenkin tällaisena aikana jokainen roppo on tervetullut, on se sitten maailman vanhin soitin tai pusillinen pullopanetteja. Tärkeintä on saada urut ”hyvään kotiin” ja siinä samassa jotakin rahallista vastinetta.

Asta Kettunen

Joonas sai ystävän Arista

Pikkukaverit kaipaavat mieskavereita

Nokialainen Joonas Rask ja hyhkyläinen Ari Alanen alkoivat viihtyä yhdessä heti, kun he tapasivat toisensa ensi kertaa viime keväänä. 7-vuotiaista pikkukaveria ja hänen keski-ikäistä mieskaveriaan yhdistää kiinnostus moottoripyöriin ja autoihin.

– Arin kanssa on ollut tosi kivaa, hymyilee Joonas, lempinimeltään Jupe.

– Yhteinen sävel löytyi heti. Olemme käyneet moottoripyörä-tapahtumissa. Iltoihin on kuulunut myös ajelua ja moottoripyörän rassaamista, jatkaa Ari.

Joonas ja Ari tutustuivat Pikkukaveria ei jätetä -projektin ansiosta. Joonaksen äiti Johanna Rask luki hankkeesta Pirkka-lehdestä ja päätti ottaa yhteyttä mieskaveritoiminnan ohjaajaan Marja Peltto-Pihkoon.

– Joonaksen isä kuoli, kun poika oli kaksivuotias. Pojalla ei ole omia muistikuvia isästään. Siksi olen toivonut hänelle mieskaveria, joka voisi viettää aikaa pojan kanssa ja antaa hänelle miehenmallia naisvaltaisessa huushollissamme, kertoo Rask, jolla on myös kaksi tytärtä.

Kaveriksi ryhtymistä oli mietittävä

Mieskaveritoiminta on vapaaehtoistoimintaa. Aikuiset miehet ovat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin. Lapset voivat turvallisesti tutustua aikuisen miehen elämään. Samalla tuetaan koko perheen jakamista, kun aikuiskontaktit ja turvaverkosto laajenevat.

Ari Alanen kiinnostui mieskaveritoiminnasta ja otti selvää asiasta verkossa.

– Silti asiaa piti miettiä aika kauan ennen kuin se lopulta kolahti. Siinä piti käydä läpi oma lapsuus ja isäsuhde sekä oma vanhemmuus. Keskustelin asiasta myös omien lasteni kanssa. He pitivät ajatusta hyvänä.

Alasen lapset ovat jo teini-ikäisiä ja he elävät kahdessa kodissa, joten miehellä on aikaa myös Joo-

Marja Peltto-Pihko (vas.) rohkaisee yksinhuoltajaperheitä ja mieskavereita mukaan Pikkukaveria ei jätetä -toimintaan. Johanna Rask on iloinnut poikansa Joonaksen ja Ari Alasen ystäväydestä.

nakselle.

Tampereella viime syksynä alkanutta toimintaa ohjaa Ahjolan Setlementti ry. Hankkeen on aloittanut Pienperheyhdistys.

Tampereella mieskaverikursin on nyt käynyt 12 miestä. Kuusi pikkukaveri–mieskaveri -paria tapaa toisiaan säännöllisesti.

– Mieskavereista on edelleen pulaa, joten toivotamme kaikki kiinnostuneet tervetulleiksi mukaan. Kurssin käyminen ei vielä edellytä sitoutumista kaveriksi. Samoin mieskaveria kaipaavat perheet voivat ottaa yhteyttä, kutsuu mieskaveritoiminnan ohjaaja Marja Peltto-Pihko.

Yhteisistä pelisäännöistä sovitaan keskusteluissa

Mieskaveriksi haluava käy 15-tuntisen kurssin, jossa käydään läpi yhteisiä pelisääntöjä. Lasten äideille järjestetään oma tilaisuutensa. Sen jälkeen mieskaveri ja lapsen äiti tapaavat toisensa. Kaveruus edellyttää aina äidin ja mieskaverin yhteistyötä.

– Kerroin Arille omista kasvatuseriaateistani. Minun oli helppo luottaa Ariin heti ensitapaamisen jälkeen. Sanoinkin hänelle, että maalaisjärkeä saa käyttää ja voit ohjata Joonasta kuin omaa lastasi, kertoo Johanna Rask.

Hän on iloinen Joonaksen ja Arin ystäväydestä.

– Joonakselle on tehnyt hyvää ihan tavallinen äijämeininki ja yhdessä tekeminen. Moneen kivaan tekemiseen ei edes tarvita rahaa.

Marja Peltto-Pihko korostaa, että jokaisessa kavaruussuhteessa edetään lapsen iän sekä ihmisten persoonallisuuden ja elämäntilanteiden mukaan. Mieskaveri antaa aikaansa omien voimavarojensa mukaan.

Joonas ja Ari tapaavat yleensä pari kertaa kuukaudessa. Kaksikko päättää tekemisestä keskenään.

– Joonas toi minulle vihkon, johon voin kirjoittaa ehdotuksia yh-

teisestä tekemisestä. Siihen on jo kirjattuna muutama ehdotus syksyille. Katsotaan sitten, mitä poika niistä tuumaa, hymyilee Ari.

Kirsi Airikka

Seuraavat Pikkukaveria ei jätetä -kurssit alkavat 2.10. Lempäälässä ja 7.11. Tampereella. Lisätietoja: Marja Peltto-Pihko, marja.peltto-pihko@ahjola.fi tai p. 044 553 8471 ja www.mieskaverit.fi

Kirkkosanomien äänilehti kuuluu myös verkossa

Tampereen Kirkkosanomia on luettu äänilehdeksi 1990-luvulta alkaen. Tästä syksystä lähtien äänilehteä on mahdollista kuunnella myös Tampereen seurakuntien verkkosivuilta.

Äänilehti mahdollistaa lehden

lukemisen näkövammaiselle tai sokealle ihmiselle.

– Äänilehtien ansiosta pysyn perillä asioista ja pystyn niistä keskustelemaan, kiittelee Helvi Mäkinen, joka on kuunnellut Kirkkosanomia ja muita äänilehtiä

vuodesta 2004 lähtien. Hän menetti tuolloin näkönsä silmänpohjarappeuman vuoksi.

85-vuotias Mäkinen osallistuu seurakuntien toimintaan ja kuuntelee juttujen ohella tarkasti myös Kirkkosanomien tapahtumatiedot. Hän käy muun muassa seurakuntien näkövammaistyön kohtaamispaikassa Myötätuleessa sekä Kaukajärven seurakuntatalossa.

Kirkkosanomien lisäksi hän kuuntelee monia paikallislehtiä. Kirjojakin menee 5–6 kuukaudessa. Mieluinen media on myös radio.

Vapaaehtoiset lukevat lehtiä

Tampereen seudulla äänilehtien tekemisestä vastaavat vapaaehtoistyöntekijät sekä Tampereen seudun Näkövammaiset -yhdistys.

– Tällä hetkellä meillä luetaan kahdeksaa paikallislehteä. Yhdistykseen kuuluu noin 1200 jäsentä ja sen toimialueena on Pirkanmaa ja osa Kanta-Hämettä, kertoo Tampereen seudun Näkövam-

maiset ry:n toiminnanjohtaja Tuija Seppänen.

Lehti luetaan tietokoneelle ja äänitiedosto lähetetään sähköisesti Helsinkiin Näkövammaisten Keskusliittoon. Siellä lehdestä tehdään mp3-levy eli daisy-levy, joka postitetaan asiakkaille. Kun äänitiedosto lähetetään kello 12 mennessä, on daisy-asiakkailla jo seuraavana päivänä.

Kirkkosanomien toimittamisen asiakkaille nopeutui tänä syksynä, kun yhdistys pystyi järjestämään lukuaikaa studioihin heti alkuviikosta.

– Nykyisin haemme vedokset toimituksesta heti lehden lähdettyä painoon. Näin pääsemme lukemaan lehteä aikaisemmin ja näkövammaiset saavat lehensä samaan aikaan kuin näkevätkin, kertoo vapaaehtoistyöntekijä Leena Silfverhuth, joka on lukenut Kirkkosanomia nelisen vuotta. Toinen lukija on Marja-Leena Huttunen.

– Vapaaehtoistyö ja toisten auttaminen antaa itselle paljon, saan siitä voimia, kertoo Silfverhuth, joka on menettänyt näön toisesta sil-

mästään yli kymmenen vuotta sitten. Hän tuli mukaan toimintaan Myötätulen kautta. Hän tekee vapaaehtoistyötä lisäksi muun muassa Pirkanmaan hoitokodissa, Mesukylän seurakunnan diakoniatyössä ja Tampereen taidemuseossa.

– Uudet lukijat ovat aina tervetulleita lukemaan Kirkkosanomia. Etsimme tavallisia, selkeä-äänisiä ihmisiä. Yhdistys kouluttaa lukijat tehtävään, sanoo Tuija Seppänen.

Kirsi Airikka

Lisätietoja vapaaehtoistyöstä: Pirjo Lindell, aanilehdet@tsnv.fi ja p. 050 3015 446 Kirkkosanomia voi myös kuunnella Tampereen seurakuntien verkkosivuilta osoitteessa www.tampereenseurakunnat.fi/aanilehti

Vapaaehtoistyöntekijä Leena Silfverhuth (vas.) ja Tampereen seudun Näkövammaiset ry:n toiminnanjohtaja Tuija Seppänen tutkivat Kirkkosanomien vedoksia, joista lehti luetaan äänilehdeksi näkövammaisille.

Vähäisimpien seurassa

Kun jätämme heikoimmilta vaikut-
tavat ihmiset oman piirimme ulko-
puolelle, osoitamme heidän olevan
arvottomia ja hyödyttömiä. Kuit-
tenkin juuri he voisivat opettaa ja
parantaa meitä, uskoo **Jean Vanier**.
Vuonna 1964 Vanier asettui
asumaan kahden kehitysvammai-
sen miehen ja dominikaani-papin
kanssa ranskalaiseen kylään. Tal-
lon hän nimesi Nooan arkin mu-
kaan. Kanadalainen Vanier oli toi-
sen maailmasodan jälkeen valmis-

tunut upseeriksi, mutta päättynyt
opiskelemaan filosofiaa ja teologi-
aa.
Jumalan johdatusta kysellen
hän lopulta päätti luopua työstään
yliopistossa ja jakaa elämänsä ke-
hitysvammaisten kanssa. Nykyään
kehitysvammaisten ja heidän avus-
tajiensa *Arkki-yhteisöjä* on ympäri
maailmaa jo 131.
Elämässä kehitysvammaisten
kanssa ei ole kyse haaveilusta, vaan
läsnäolosta ja käytännön työstä, jo-

ka on stressaavaa ja kuluttavaa. Ke-
hitysvammaisten seura on kuiten-
kin myös parantavaa, koska he ovat
niin aitoja, herkkiä ja haavoittuvai-
sia. Heikoimmat johdattavat hoita-
jiaan kohtaamaan omatkin kipu-
pisteensä ja etsimään voimaa Jee-
suksen rakkaudesta.
Vanierin mukaan me tarvit-
semme toisiamme, sillä olemme
kaikki jollain lailla murtuneita. Hei-
kompien auttaminen ei siis ole
yksisuuntaista hyväntekeväisyyttä.
Vanier on kokenut Jeesuksen
olevan läsnä vähäisimmissä ihmi-
sissä ja valon loistavan juuri niis-
tä haavoista, joita meillä on. Juma-
la on rakkauden ja myötätunnon
lähde, ja kun osoitamme rakkaut-
ta toisillemme, olemme lähellä Juma-
laa.

Pysähtyminen toisen ihmi-
sen lähelle on vaikeaa. Aina löy-
tyy jotain tekemistä, joka tuntuu
helpommalta tai hyödyllisemmäl-
tä. Heikoimpien seurassa tunteet
nousevat pintaan ja itsensä joutuu
tuntemaan avuttomaksi, kun ei ai-
na osaa auttaa.

Hoitotyöhön Vanier on löytä-
nyt monia voimanylähteitä. ”Mei-
dän on opittava nauttimaan arki-
päivän pikku asioista ottamatta it-
seämme turhan vakavasti, suostu-
en tulemaan pikku lasten kaltaisik-
si”, hän rohkaisee.

Olisi hyvä opetella ottamaan
rakkautta vastaan niiltä, joiden
kanssa elää ja rauhoituttava kuun-
telemaan heitä. Toisaalta täytyy
myös vaalia omaa persoonallista
tilaa ja levähdellä Jeesuksen läsnä-
olossa.

Vanierin oivallukset sopivat
myös perhe-elämään pienten lasten
kanssa. Kun ympärivuorokautinen
hoitaminen ja läsnäolo uuvuttavat,
vihaakin nousee pintaan. Tarvit-
semme läheisyyttä, mutta juuri lä-
heisimpien kanssa myös oma heik-
kous ja syyllisyydentunteet tulevat
tutuiksi.

Yhdessä on mahdollista jat-
kaa armon ja myötätunnon varas-
sa, niin kuin Arkki-yhteisöissäkin
ympäri maailmaa.

Kalevan kirkossa on Reima Pietilän suunnittelema puuveistos Särkynyt ruoko. Sen aihe on Jesajan kirjasta 42: ”Särjettyä ruokoa Hän ei muserra. ”

Kimmo Ahonen

Tulevat pyhät

29.9. Mikkelinpäivä – enkelien sunnuntai

Kiiltokuvaenkelit hymyilevät vienosti pilven reunalta. Todelliset

Jumalan enkelit taistelevat pimeyden valtoja vastaan, niin kuin

yllenkeli Mikael eli Mikkeli. (Ilm. 12:7) Enkelit välittävät viestejä

Jumalalta ihmisille, opastavat, palvelevat ja suojelevat.

Jumalan sanansaattajia ovat myös lapset, jotka vielä ovat herkkiä
ja luottavaisia. Heistä Jeesus kehotti ottamaan mallia. Kaikkein
vähäisimmät ovat arvokkaimpia, ja heidän enkelinsä paistattelevat
Jumalan kasvojen kirkkaudessa. Hauraimmista ihmisistä se kirkkaus
kuultaa läpi.

6.10. Usko ja epäusko

Tarvitsen Jeesusta, en kai muuten uskoisi häneen. Eräs halvaantunut
tarvitsi parantajaa, ja häntä lähdettiin kantamaan Jeesuksen luo.

Tungoksen takia kantajat joutuivat purkamaan kattoon aukon ja
laskemaan sairaan sen kautta alas Jeesuksen eteen. He olivat sitkeitä,
koska uskoivat saavansa avun Jeesukselta. (Mark. 2:1–12)

On vaikeaa uskoa todeksi niitä ihmetekoja, joita Jeesus teki. Mutta
vielä vaikeampaa on uskoa siihen, mitä Jeesus lupasi halvaantuneelle:
Sinun syntisi annetaan anteeksi. Usko on luottamusta Jumalan apuun
ja armoon. Se on Jumalan varassa olemista täydellä painollaan, niin
kuin halvaantunut oli vuodematolla kantajiensa otteen varassa.

Helmi

Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän

keskelleen ja sanoi: ”Katsokaa, ettette halveksi

yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille:

heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella

minun taivaallisen Isäni kasvoja”.

(Matt. 18: 1–10)

Älä tuomitse

Älä osoita epäluottamusta
korkeimman ihmeellisen
olemassaolon lakia koh-
taan. Antaudu Rakkaudelle ja
anna ihmisille anteeksi heidän
tekonsa. Väärintekijä varmasti
sovittaa tekonsa, joko katumuk-
sen tai tuomion kautta. Jumala
on oikeudenmukainen.

Kun ihminen tuomitsee, hän
ei voi samaan aikaan ylistää Al-
kuperäistä Rakkautta, joka on
sielun todellinen ja ainoa Rak-
kaus.

Tämä ensimmäinen Rakkaus
ei tunne tuomiota, sillä se asuu
ikuisesti täydellisyydessä, missä
ei ole syntiä eikä näin myöskään
tuomiota. Missä on Valo, siellä ei
ole pimeyttä.

Ihmeellisesti pyhä Raamat-
tumme todistaa tästä monin pai-
koin. Jo ensimmäiset sivut, Luo-

miskertomuksen ensimmäiset
luvut, tätä ilmoittavat.

Ensimmäisessä luvussa Ju-
mala luo paratiisin, alkuperäi-
sen ja täydellisen. Ja tämä Ju-
mala on Rakkaus, vailla tuo-
miota.

Toisessa luvussa Jumalan
eteen on lisätty Herruutta il-
maiseva sana, sillä näkyväises-
sä maailmassa alkuperäinen
Rakkaus ilmenee oikeudenmu-
kaisuutena, armona ja totuute-
na.

Näin me voimme lähestyä Ju-
malan olemusta ja ymmärtää, et-
tä Rakkaus on oikeudenmukai-
suutta täydellisempi. Rakkaus
peittää monet synnit. Niin on
Jumala kaikessa äärettömyydes-
sään ihmeellinen.

Olkooot nämä Johanneksen
ensimmäisen kirjeen sanat meil-

lä vahvistuksena, kun kuljemme
tällä maailmassa.

”Rakkaani, rakastakaam-
me toinen toistamme, sillä rak-
kaus on Jumalasta; ja jokai-
nen, joka rakastaa, on Jumalas-
ta syntynyt ja tuntee Jumalan.”
(1 Joh. 4:7)

Ja edelleen: ”Jumala on Rak-
kaus, ja joka pysyy rakkaudessa,
se pysyy Jumalassa ja Jumala py-
syy hänessä.”(1Joh. 4:16)

Rakkautta syksyyn!

Enok Mäkinen

Kirjoittaja on sekatyömies ja käsi-
työläinen, joka viettää luonnonmu-
kaista elämää Teiskossa.

Kirsi Airikka

Ota onkeesi

Gospel Corner tuo aurinkorannan kaamoksen keskelle

Gospel Corner -musiikki-illat tarjoavat iloa ja valoa ihmisten elämään, kun syksyn kaamos alkaa tosisaan painaa.

– Tarjolla on modernia ja vaihtelevaa musiikkia kaikenikäisille. Kokoonpano vaihtelee illasta toiseen, mutta koolla on aina korkea-tasoinen yhtye, lupaa With Christ Now -housebändiä johtava **Seppo Lindell**, joka on tamperelainen pitkän linjan muusikko, nuorisotyöntekijä ja musiikinopettaja.

Ensimmäisessä Gospel Cornerissa keskiviikkona 9. lokakuuta bändi esittää kappaleita *Mysterion*-kokoelmasta, joka on Pekka Simojoen ja Anna-Mari Kaskisen 25-vuotisjuhlakiertueen materiaalia. Kokoelman tunnetuimmat laulut lienevät *Yksi nimi ylitse muiden* ja *Muutoksen aika*, jonka myös Juha Tapio on levyttänyt.

Housebändissä soittavat muun muassa **Joonas Mikkilä**, **Emil Virtanen**, **Ville Kurimo**, **Juho-Joo-**

el Nissilä, **Lauri Suomalainen** ja **Kristian Lindell**.

– Yllätysnimiäkin voi bändiin olla luvassa syksyn kuluessa, vihaa Lindell.

Musiikin lomassa on tarjolla Raamatun evästä. Iltojen teemat ja puheet rakentuvat kirkkovuoden teemoista. Tarkoituksena on välittää ilosanomaa ja rohkaisua ihmisten elämään.

– Vaikka arki on välillä raskasta suorittamista, on lupa levähtää armon aurinkorannalla. Muutostakaan ei elämässä tarvitse pelätä. Jumala kutsuu meitä myös uuteen

ja antaa meille sen, mitä puuttuu, pohtii pastori **Liisa Lindell**, joka vastaa iltojen hengellisestä puheosuudesta pastori **Asko Peltosen** ja pastori **Ulla Halttusen** kanssa.

Iltojen juontajana toimii kaupunkityöntekijä **Tiina Mäkinen**. Iltojen järjestäjinä ovat Tuomio-kirkkoseurakunta ja Kansan Raamattuseura.

Gospel Corner Vanhassa kirkossa klo 18.30:

9.10. Uskon salaisuus

6.11. Toinen jalka taivaassa, toinen Tampereella

4.12. CHRISTmas celebration

Konserttitarjotin

Idän ihmeet -yhtyeen levynjulkistuskeikka Yo-talolla

Ojelmatoimisto Kirsall

Idän Ihmeet esiintyy levynjulkistuskeikallaan 8.10. Tampereen Yo-talolla.

Idän Ihmeet -yhtye julkaisee uuden albuminsa *Maailman värit* lokakuussa. Tampereen levynjulkaisukonsertti järjestetään 8. lokakuuta Yo-talolla.

– Halusimme järjestää levynjulkkarit kaikkien tuntemilla klubeilla ja niin päästä rakentamaan lavalle omannäköisemme esityksen. Tiedossa on lähes pari tuntia musiikillista ilotulitusta, kertoo trion viulisti **Ville Kukkonen**.

Yhtyeen muut jäsenet ovat **At-**

te-Veikko Kemppainen, akustinen kitara ja laulu, sekä **Janne Simojoki**, perkussiot ja laulu.

Yhtyeen musiikkityyliä on vaikea lokeroida, sillä laulumateriaali taipuu balladeista poppiin, humppasta rockiin ja aina kunnon mätöön asti. Pohjan muodostavat taidokas folksävyinen soitto, vahva stemmalaulu sekä loistava live-energia.

Tampereen keikan lämmittelybändinä toimii Mooseksen parta.

Suojelusenkeli -konsertti

ti 1.10. klo 19

Aleksanterin kirkko

Pirkanmaan musiikkiopiston puhallinorkesterit Windus III ja Pirkanmaan Puhaltajat. Mukana myös nuorisokuoro Sympaatti ja lapsikuoro Tactus. Ohjelmat ovelta 10 e.

Liikuntarajoitteiset

Kuulokojeet

Taiteilijat tulkitsevat runoilija Hilja Aaltosta

Viime helmikuussa kuolleen tamperelaisrunoilijan **Hilja Aaltosen** tekstit ovat löytäneet tiensä lausujien ja laulajien ohjelmistoon.

– Hilja Aaltosella on ollut ja on yhä poikkeuksellisen laaja kuulijakunta. Muun muassa lausuja Ahti Jokinen on löytänyt Aaltosen runoja ohjelmistoonsa. Hänen teksteihinsä perustuu myös laulaja Nina Åströmin tuore levy, joka ylitti elokuussa kultalevyrajan eli 10 000 kappaletta, kertoo laulaja **Pertti Kallio**, yksi Hilja Aaltosen ystävistä.

Tampereen päivänä on tampe-

relaisilla mahdollisuus kuunnella sekä Hilja Aaltosen runoja että lauluja luterilaisten ja vapaa-kirkollisten taiteilijoiden tulkitsemana.

Esiintyjinä ovat **Ahti Jokinen**, **Pertti Kallio & trio**, **Riku Rinne**, **Hannu Huhtala**, **Merja Pitkänen**, **Jorma Mäntynen** ja **Kari Kähäri**.

Kiitosjuhla runoilijan elämäntyön kunniaksi pidetään lauantaina 28. syyskuuta kello 18 Tampereen Vapaakirkossa, Puutarhakatu 17. Juhlassa esitetään myös Hilja Aaltosen videopuhe. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Les Misérables on raju

Tampereen Teatterin päänäyttämöllä äskettäin ensi-iltansa saanut musikaali *Les Misérables* on vuoristorata, jonka vauhdissa alkaa miettiä oikeaa suuntaa. Läpikävelletty teos on kuin muistutus kymmenestä käskystä. Se sisältää lähimmäisenrakkauden ja Jumalan rakkauden sekä naisen ja miehen välisen rakkauden. Sen väkivalta, valheet ja varastaminen ravistelevat. Sen hyvä saa itkemään ja nauramaan.

Tarinan varjo on päähenkilön ahdistava totuus hänestä itsestään, ja kaiken valona on usko kaikkivaltiaaseen. Hyväsydäminen päähenkilö nimetään Jumalan mieheksi ja pyhimykseksi.

– Jean Valjean saa ylhäältä avun, kiteyttää pääosassa nähtävä **Tero Harjunniemi**.

– Hän on koko ajan fyysisellä ja henkisellä pakomatalla, mutta aina oikeudenmukaisuuden puolella, tamperelainen tenori kertoo.

Harjunniemi kuvailee hahmoa yksinäiseksi ja vahvatahtoiseksi. Teoksen monenlaista kurjuutta käsitellään silti huumorillakin.

– On komediaa ja kuolemaa. Molemmat puolet, toteaa Harjunniemi.

Anna anteeksi

Musikaalin tarina on lähtöisin Victor Hugon 1800-luvun alun Ranskaan sijoittuvasta romaanista *Kurjat*. Eeppisen vaelluksen aikana sekä turvataan Jumalaan että kielletään hänet. Musikaali painottuu puhtaan rakkauden ohella taisteluun ja hyväksikäyttöön. Valjeania jahtaava poliisimestari Javert kokee Jumalan teot rangastuksena. Valjean taas sanoo Jeesuksen veren nostaneen hänet valoon.

– Javert ja Valjean ovat ikään kuin yhden ihmisen kaksi puolta,

selventää teoksen ohjannut **Georg Malvius**.

«Älä tapa» on lähimmäisen rakastamisen käsky. Sen mukaan meidän on annettava anteeksi ja luovuttava kostosta. Valjean ei kosta Javertille, vaikka voisi, ja rukoilee armollista Jumalaa antamaan anteeksi synnit.

– Anteeksianto on ehkä maailman tärkein asia. Se on kauhean vaikeaa ja vie energiaa, ja jos siihen ei pysty, ei mistään tule mitään. Olen kokenut sen itse, kertoo Harjunniemi.

Lepoa ja laulua

Les Mis -tuotanto käynnistyi pari vuotta sitten ja päänäyttelijät valittiin kolmen koelaulun jälkeen. Musikaalia arvioidaan Tampereen Teatterin yli satavuotisen historian isoimmaksi tuotannoksi. Produktio työllistää kymmeniä ihmisiä, joista 45 esiintyy. Syksyn alku oli teatterintekijälle tavallisen vaativa: päiväharjoitus kymmenestä kolmeen ja puoli seitsemältä uusi veto.

– Rupeama on kokonaisvaltaisen ja kova, sanoo Harjunniemi.

– Onhan se kuormittanut ja vaikuttanut arkeen, myöntää piispana nähtävä **Topi Lehtomäki**, kahden pienen lapsen isä.

Vapaa-ajalla on tankattu vitamiineja ja keskitytty lepäämiseen ja raittiin ilman saamiseen. Onneksi pitkä kokemus rooleihin valmistautumisesta auttaa. Ennen täysipäiväiseksi laulajaksi ryhtymistä Harjunniemi tosin työskenteli rakennusarkkitehtinä lähes 20 vuotta. Lehtomäki luki ensin luokanopettajaksi.

– Tämä musikaali on tärkein juttu, jonka olen koskaan saanut tehdä, miettii päätahti.

– Tässä tulee liikuntaakin. Kannan esimerkiksi Tomi Metsäketoa lavalla, hän hymyilee.

Lehtomäellä on kolme roolia.

– Elän unelmaani. Välillä näyttämöllä tulee flow-tiloja, baritoni kertoo.

Osa rooleista on kaksoismiehitetty.

– Kaikki on mennyt hienosti. On ollut tosi kivaa, eikä ole tarvinnut jännittää paljon. Hauskinta on, että pääsee esittämään, kertoo katupoika Gavrochea esittävä **Niilo Karppinen**.

Musiikki soi Aleksanterin koulun viidesluokkalaisten arjessa ja pyhässä, mutta viides partiovuosi Tampereen Kotkissa on ollut hiljaisempi kuin aiemmat.

– Laulan ja hyräilen joka päivä. Misérablesissa musiikki on hienoa kuultavaa ja siinä on erilaisia musiikkityylejä, Karppinen sanoo.

Hahmoaan hän määrittelee innokkaaksi ja fiksuksi.

Tampereen Teatteri/ Harri Hinkka

– Gavrochelle on normaalia asua kadulla. Hän on välillä ilkeä, mutta auttavainen ja antaa omat rahansa enemmän tarvitsevalle, nuori näyttelijä kuvailee.

Uskoakin todeksi

Lähimmäisenrakkaus ilmenee myös piispan toiminnassa.

– Piispa on osa Valjeanin muutosprosessia. Hän ei käännä selkäänsä, vaan antaa armon: ”Ostan Herrallemme Valjeanin sielun”, kertoo Lehtomäki.

– Oma osani on pieni, mutta merkittävä, hän jatkaa.

Piispan edustama hyvä on Misérablesin maailman hyvä.

”Hän sanoi, mulla sielu on”, muistelee Valjean piispan sanoja.

– Hahmossa koskettaa eniten vilpiton rauha. Se on seesteinen hyvän olon tunne, jota ei voi saavuttaa tiedon vaan uskon avulla, pohtii Lehtomäki.

Paavo Heinisen musiikki soi Kalevan kirkossa

Säveltäjä Paavo Heinisen teokset soivat Kalevan kirkossa syyskuun 29. päivänä kello 15. Konsertin pääteoksena kuullaan viisi vuotta sitten valmistunut trio klarinetille, käyrätorvelle ja uruille *Siner-tumma op. 103a*. Parikymmenminuuttisen teoksen esittävät klarinetisti **Mikko Raasakka**, käyrätorvisti **Petri Komulainen** ja urkuri **Jan Lehtola**. Ohjelmassa on lisäksi teos käyrätorvelle ja uruille *Kohti syksyä* (2006/ 2013) sekä urkuteokset *60 muunnelmaa* (2004) ja *Hand Shades, Glove Shapes op. 121* (2009). Valtion Säveltaidetoimikunnan tukema 75-vuotisjuhlakonsertti-

sarja toteutetaan Tampereen lisäksi viidellä paikkakunnalla. Musiikin tohtori Mikko Raasakka esiintyy useissa uuden musiikin yhtyeissä ja on kantaesittänyt monia hänelle sävellettyjä teoksia. Kapellimestari, käyrätorvisti Petri Komulainen on Zagros-yhtyeen taiteellinen johtaja ja Sinfonia Lahden käyrätorven varaäänentohtori. Jan Lehtola julkaisi alkuvuodesta Heinisen urkuteosten kokonaislevytyksen ja on kantaesittänyt toistakymmentä Heinisen sävellystä, muun muassa mahdolliseksi esittää luokitellun kantaatin bariitonille ja uruille *Cantico delle creature* (1968) vuonna 2006.

Paavo Heininen on viimeistelemässä laajaa konserttoa uruille ja sinfoniselle puhallinorkesterille. Se saa kantaesityksensä Jan Lehtolan ja Kaartin soittokunnan soittamana ja Petri Komulaisen johtamana ensi toukokuussa Helsingissä. Petri Komulainen, Paavo Heininen, Jan Lehtola ja Mikko Raasakka tapasivat konserttisarjan esityksessä Keravalta elokuussa.

Laari Kipinä

matka kohti valoa

Piispan laulussa toistuu musiikallinen pääteema. Lehtomäki sanoo roolia melodisesti kivaksi. – Misérablesissa on upeita klassikkoja, kuten Valjeanin rukous, jossa hän rukoilee Mariuksen puolesta, Lehtomäki sanoo. Harjunniemi nimeää ensimmäisen aariaan vaikuttavaksi. – Sen aikana Valjean aloittaa uuden elämän. Tunnen muutoksen itsessäni.

Les Misérables
Ohjaus Georg Malvius, kapellimestarit Jussi Vahvaselkä ja Jyrki Niemi. Rooleissa muun muassa Tero Harjunniemi, Jonas Saari, Tomi Metsäketö, Ele Millistfer, Samuel Harjanne, Sarah Nedergård ja Saara Lehtonen. Esitys on tekstitetty suomeksi ja englanniksi.

Universaali helmi

Misérables on maailman esitetyin ja pisipään yhtäjaksoisesti esitetty musiikaali, jonka on nähnyt yhteensä 65 miljoonaa katsojaa 42 maassa 22 kielellä. Sitä on esitetty Lontoossa vuodesta 1985 alkaen. Vuosi sitten julkaistu musiikallielokuva voitti kolme Oscaria. Suomeksi musiikaali on nähty Helsingin kaupunginteatterissa yli kymmenen vuotta sitten ja sittemmin ruotsiksi Åbo Svenska Teaterissa. Tampereen Teatteri esitti vuonna 1984 Ranskasta tuotua *Kurjat*-musikaalia, johon tuorein versio pohjaa. Koskettavan ja paikoin kepeän tulkinnan ohjannut Georg Malvius on kantanut teosta kauan mukanaan. Hän on ohjannut Misérablesin muun muassa Tallinnaan, Turkuun ja seuraavaksi Århusiin. Tampereen tulkinta aiotaan pitää ohjelmistossa kesään asti.

Tampereen Teatteri tuotti Suomen teatterikaupunkiin sykkädyttävän klassikkomusiikaalin uskoa, toivoa ja rakkautta ja-noavista ihmisistä. Piispa (Topi Lehtomäki) (vas.) ohjaa Valjeanin (Tero Harjunniemi) tietä kohti hyvää.

– Kyseessä on yksi kauneimmista musiikaaleista. Siinä on samaa laatua kuin *Romeossa ja Juliassa* tai *Hamletissa*. Siitä on klassikkodraamaksi, Malvius kehaisee. Libretto on Alan Boublilin, ja hyvin soljuva suomennos Jukka Virtasen ja Kristiina Drewsin. Kolmetuntisen saagan on säveltänyt Claude-Michel Schönberg. – Musiikista tulee kylmiä väireitä, sanoo Tero Harjunniemi.

Elisa af Hällström

Radio, tv ja netti

Mummon Kammari verkossa

Vapaaehtoistyön tukikohdan ja kohtaamisen keskuksen Mummon Kammarin tuoreita uutisia voi seurata netistä osoitteesta www.mummonkammari.fi. Facebookissa Kammarilla on sekä yhteisösivu että avoimen keskustelun ryhmäsivu. Yhteisösivuun pääsee käsiksi tykkäämällä, mutta keskustelusivulla kommentointi vaatii ryhmään liittymisen. Molempiin pääsee kätevästi Kammarin nettisivujenkin kautta. Mummon Kammari on Kansalaisareenan ensimmäinen yhteisöjäsen. Kelaa oikeaan kohtaan sivulla <http://kansalaisareena.fi/verkkoareena>.

Huolella rakennettu kaupunki

Jumala avaa ihmisen silmät näkemään tämän vastuun oman perheensä, kotinsa, kaupunkinsa ja yhteiskuntansa rakentamisessa. Näin sanoi Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repo** saarnassaan Hervannan kaupunginosan 40-vuotisjuhlamessussa. Koko saarna on luettavissa osoitteessa www.tampereenhiipakunta.fi/256-huolella-rakennettu-kaupunki.

Lasi tulkitsee lyriikkaa

Suomen Lasitaiteilijoiden 10-vuotisjuhlanäyttely Galleria Emil & Studiossa (Vanha kirjastotalo) on viimeistä päivää avoinna perjantaina 27.9. Näyttelyssä on 21 taiteilijalta 75 tasolasityötä tai kolmiulotteista lasiteosta. Niiden avulla LASI-TA on halunnut luoda vuoropuhelua kuvataiteen ja runouden välille. Teemana on **Edith Södergranin** (1892–1923) runous.

Hanna Virtomaan Edithin tähdet

Neophon Ensemble herättää uutta

Tampereella on mahdollisuus kuulla harvinaislaatuinen konsertti, kun Neophon Ensemble konsertoi lauantaina 28. syyskuuta kello 18 Pispalan kirkossa. – Saksalaisen Neophon-yhtyeen musikit ovat taustaltaan klassisen musiikin nuoria ammattilaisia, joiden intohimona on maanmiehenensä Bachin lailla saada uusi musiikki elämään! Onhan kaikki musiikki syntyessään uutta ja vuosisadas-

ta riippumatta yhtä taipuvaista ha-keutumaan rauhan, kauneuden ja hengen syvyyden äärelle, kuvailee yhtyettä sävellyksen opiskelija **Matti Seppälä**. Konsertti on osa Neophonin Pohjois-Euroopan kiertuetta, joka vie yhtyeen muun muassa Rii-kaan, Tallinnaan ja Helsinkiin. Ohjelmassa on sekä uutta suomalaista musiikkia että uusia tuulia Euroopasta.

Saksalainen Neophon Ensemble konsertoi lauantaina 28. syyskuuta kello 18 Pispalan kirkossa.

Voimasanoja

Biologi **Kirsi Huoponen** tietää paljon sairauksista ja niiden syistä. Teologi Huoponen ei näe ristiriitaa luonnontieteellisen tiedon ja Ison kirjan välillä. Usko antaa asioille merkityksiä.

Raamatun kirjoittamisen aikaan maailmankuva ja yleinen tietämys sairauksista olivat aivan eri tasolla kuin nyt.

– Silloiseen ajatteluun on valtava ero, mutta mielenkiintoisia huomioita voi teksteistä silti tehdä. Kun Jeesus parantaa, usein hän puhuu ensin synnin anteeksi antamisesta. Ihminen tavallaan vapautetaan stressistä ja psyykkisistä rasitteista. Tähän sisältyy oivallus, että monien tautien osana on psyyke.

Psykosomatiikka on tuttua jo Sananlaskujen kirjoittajalle: *”Iloinen sydän pitää ihmisen terveenä, synkkä mieli kuihduttaa ruumiin.”* (Sananl. 17:22).

– Nykytiede ymmärtää, kuinka yhteen kietoutuneita ruumis ja mieli ovat. Useat infektiot ja immuunijärjestelmän sairaudet voivat laueta psyykkisistä syistä, kyse ei siis ole

mistään pikkujutusta!

Turussa pappina työskentelevä Huoponen ehti tehdä pitkän tiedeuran perinnöllisten sairauksien parissa, ennen kuin keski-iässä aloitti teologian opinnot. Ensimmäinen väitöskirja syntyi lääketieteellisen genetiikan alalta, toinen on tekeillä teologiasta Åbo Akademiassa.

Kohtaamisen väkevä voima

Raamatun kertomukset eivät ole tositeeveemäisiä tapauksia tai tietokirjamaisia faktoja. Vahvana viestinä välittyvät kohtaamisen merkitys ja vaikutukset. Täsmälleen samasta puhutaan 2000-luvun sairaanhoidossa.

Huoposen mielestä Jeesuksen tapa kohdata ihmisiä oli tavattoman terapeuttinen.

– Hän oli hieno sielunhoitaja. Kuunteleva, vapauttava, toista kunnioittava, ei missään nimessä tuomitseva.

Mestarista sopii yhä ottaa mallia.

– Papin työssäkin tapaan paljon ihmisiä, jotka kokevat itsensä sairaiksi. Terveyttä koskevat aiheet ovat hyvin yleisiä sielunhoidossa. En ole lää-

käri, mutta mitä enemmän keskusteluja käyn, sitä vakuuttuneempi olen: keskuudestamme on valtavasti yksinäisyydestä, ahdistuksesta ja kohtamattomuudesta kärsiviä.

Yksinäinen vanhus saattaa mennä lääkäriin, jotta joku katsoisi ja koskisi.

– Maailma, jossa elämme, tekee meistä läpinäkyviä ja ohitettavia. Luulen, että Jeesuksen mallin mukainen, intensiivinen tapa kohdata yksilö, katsomalla, kuuntelemalla, koskettamalla, laukaisisi paljon ahdistusta pois. Voi kun me kaikki, niin papit, lääkärit kuin kaikki lähimmäiset, osaisimme toimia niin.

Sielunhoitokeskustelussa Huoponen kertoo osuvansa joskus toisessa sellaiseen kohtaan, joka avaa padot. Henkilö haluaa puhua, ja siihen kuuluu aikaa.

– Käynnistyy tsunami, jota on mahdoton enää pysäyttää.. Terveystieteidenhuollossa on turvallisempaa rajata vaivat epämääräiseen vatsakipuun, määrätä jatkotutkimuksiin tai puhua ruokavaliosta kuin kysyä, onko sinulla kaikki muuten hyvin ja ovatko ihmissuhteet kunnossa. Kysymykset

pyörivät varmaan monen lääkärin päässä, mutta niille ei ole aikaa.

Kun oma tai läheisen sairaus raastaa mieltä, kirkko haluaa osallistaa tukea, lohduttaa ja rohkaista.

– Papit on koulutettu kuuntelemaan. Meillä on myös rippisalaisuus, jota ei edes oikeus murra. Tätä mahdollisuutta saa rohkeasti hyödyntää, Huoponen kannustaa.

– Kuunteluapua on seurakunnissa tarjolla. Suomessa vain turhaan arastellaan, kun kuvitellaan, että jos pyytää rippiä tai sielunhoitoa, on joko tehnyt jotakin karmeaa tai on päästään vialla. Onneksi asenteet muuttuvat, ja on alettu ymmärtää, että murtunutta mieltä saa sairastaa siinä missä murtunutta kättäkin.

Riivatun tauti?

Käsitykset sairaudesta ovat pitkälle kulttuurisidonnaisia, mutta ylikulttuurisia piirteitäkin on tunnistettavissa.

– Raamatun ajan ihmisten elämään sairaus vaikutti monin tavoin. Näin on yhä, raamatuntutkija, dosentti **Outi Lehtipuu** vertaa.

Nykylääketieteen valossa monet pienetkin vaivat olivat ennen tappavia, koska esimerkiksi antibiootteja tai muuta hoitoa ei tunnettu. Lehtipuun mielestä pandemiat, kuten isorokkoepidemia 164 jKr eivät voineet olla vaikuttamatta aikalaisten tapaan hahmottaa maailmaa. Sosiaalisia seurauksia olivat eristäminen yhteisöstä ja syyllisyys.

Lehtipuu on kirjoittanut aiheesta *Kirkonkellari*-verkkolehden ja alustanut siitä Tamperella järjestetyssä Voimasanoja Raamatusta -luentosarjassa.

Nykyihminen vierastaa puhetta hengistä ja riivaajista sairauksien aiheuttajina. Antiikin aikana sairauksien syitä ei tunnettu, ei tiedetty viruksista ja bakteereista. Ihmisen anatomiaakin oli pitkälle mysteeri.

– Koska alkuperää ei tunnettu, sairauksien ajateltiin johtuvan persoonallisista voimista, joko Jumalasta, jumalista tai pahoista hengistä. Toisinaan riivaajien vaivaamat kärsivät henkisistä ongelmista ja käyttäytyivät tavalla, jota nykyaikana kutsuttaisiin lähinnä psykoottiseksi. Riivaajien ei katsottu olevan vastuussa ainoastaan ruumiin ja mielen sairauksista vaan myös monenlaisista vammoista ja invaliditeeteista, kuten puhekyvyttömyydestä ja sokeudesta, määrittelee Lehtipuu. (www.kirkonkellari.fi 5/2013)

Sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa mainitaan monenlaisia kliinisiä oireita. Monessa kohtaa puhutaan esimerkiksi spitaalista, mutta termillä ei aina tarkoiteta lepraa. Maallisia hoitomenetelmiä kuvataan niukasti, mutta jo Mooseksen laissa sairauksien ehkäisy oli tärkeää. Haavoja lääkittiin balsamilla ja lievitettiin viinillä ja öljyllä, paiseen päälle pantiin viikunakakku.

Sairauden ja vammaisuuden raja on häilyvä. Uuden testamentin tunteita sairauksia ovat esimerkiksi kuume, halvaantuminen, kuurous, sokeus, hilliton verenvuoto, vesipöhö ja surkastunut käsi. Kaikkia näitä Jeesus paransi. Käsitteitä vammaisen tai mielisairaan Raamatun kirjoittajat eivät tunteeneet; ne ovat peräisin vasta 1800-luvulta.

Vanhassa testamentissa Herra antaa Israelin kansalle puhtaussääntöjä, jotka ohjeistavat pesemiseen, kehottavat peittämään ulosteet ja kieltävät koskemasta kuolleisiin.

– Tämä esti tehokkaasti vaikeiden infektioiden leviämistä. Puhtaussääntöjen taustalla on kovaa

Ihmeparantumiset kuuluivat antiikin elämään. Raamatun aikaan eli ja vaikutti useita parantajia, joista Jeesus oli yksi. Kuva on opetustalusta, joka on löytynyt Lamminpään koululta.

mikrobiologista faktaa. Jo siihen aikaan oli suuri ymmärrys, miten taudit leviävät, vaikkei niistä välttämättä tiedetty kuten nyt – ei ollut nimiä eikä oireyhtymiä, biologi-teologi Huoponen tietää.

Epähygienisellä keskiajalla juutalaiset säästyivät kulkutaudeilta muita paremmin, koska he noudattivat tarkkaan puhtaussääntöjä.

Tilaa ihmeille

Paikoitellen Raamatun ristiriitaisuus hämmentää lukijaa. Rivien välistä, joskus riveiltäkin, nousee ajatus, että sairaus johtuu synnistä. Ikään kuin hyvästä elämästä seuraisi palkkio: Jumala siunaa terveydellä ja rankaisee sairaudella.

Toisaalta jo Vanhassa testamentissa ajatus kyseenalaistetaan, selvimmin Jobin kirjassa. Sen sanoma

a terveydeksi

ta Jeesus oli yksi. Outi Lehtipuun mielestä olennainen kysymys kuuluu, kenen voimalla parantuminen tapahtui. Tämä näkyy myös evankeliumeissa.

– Raamatun kertomuksissa ihmeet sinällään eivät olleet ongelma, toisin kuin monille modernin teollisen maailmankuvan omaksuneille nykyihmisille, vaan keskeistä oli se, kuka ihmeet teki. Vaikka Uuden testamentin parantamiskertomukset ovat maailmankuvansa osalta vanhentuneet, niillä on edelleen kyky puhutella. Paha, joka ihmistä riivaa, ei saa viimeistä sanaa, vaan se on kohdannut voittajansa, Lehtipuu selittää.

Huoponen kavahtaa sellaista kristillisyyttä, joka korostaa sairauksista paranemista ikään kuin palkintona tietystä tavasta uskoa.

– Jumalan ihmeet ovat mahdollisia, ja silloin puhutaan todella suurista asioista. Vakavan diagnoosin jälkeen potilas ja läheiset toivovat ihmettä, mutta useimmiten sitä ei tapahdu. Ihme ei tapahdu ihmeen itsensä vuoksi vaan aina niin, että siinä toteutuu jotakin tärkeämpää. Sitä paitsi ihme on jo se, kuinka hyvin ihmiset kestävät vaikeuksia. Parane- mista saa aina rukoilla, mutta parane- miseskeksen julistamisen sijaan kaivataan lohtua kestäämään tilanne, tapahtui mitä tapahtui, Huoponen sanoo.

– En halua laittaa Jumalalle sanoja suuhun, koska Jumala on pyhä ja korkeudessa. En sano, mitä Jumala ajattelee, koska Jumala ei ajattele tai toimi ihmisen tavalla. Hänellä on omat tapansa, ja meidän tehtävämme on asettua sairaan rinnalle, kulkea vierellä. **Martti Lindqvist** on sanonut laittamattomasti: Kristus meni ristille sitä varten, ettei kukaan enää kokisi olevansa yksin äärimmäisessä kärsimyksessään.

Ajallinen ja ikuinen elämä

Lääketieteen kehityksellä on myös kääntöpuolensa. Eräänlainen aikamme vitsaus on medikalisaatio, lääketieteellisten määreitten antaminen erilaisille ominaisuuksille ja tiloille.

– Joku voi olla ylivilkas olematta silti adhd, henkilön aivot vain on sillä lailla rakennettu. Tai jos ujo ihminen punastuu herkästi, täytyisi muka tehdä leikkaus sen poistamiseksi. Kaikki laihat tai pyöreät eivät ole sairaita, Huoponen havainnollistaa.

Eettisissä kysymyksissä kristityiltä on kovisteltu kantaa lähinnä aborttiin ja eutanasiaan. Vähemmälle ovat jääneet medikalisaatio, ihmisarvoisen elämän suojelu, ylidiaagnosointi ja ylilääkitys. Huoposen mielestä kirkon pitäisi olla tällaisissa kysymyksissä aktiivisempi ja aina ihmisen puolella.

– Jokainen meistä on ainutlaatuinen. Jokaisella on fyysisiä ja psyykkisiä ominaisuuksia, jotka poikkeavat toisten vastaavista. Kukaan ei saisi hyödyntää ihmisen persoonaan kuuluvia piirteitä tekemällä niillä bisnestä.

Pohjimmiltaan tarpeemme ovat yksinkertaisia:

– Tarvitsemme toisia ihmisiä emmekä kestä kovin hyvin kipua. Ehkä enemmän kuin kuolemaa sinänsä, useimmat pelkäävät psyykkistä ja fyysistä kipua. Siksi lääketieteessä pitäisi nostaa kaikenlainen kivunlievitys suureen arvoon, ja sen takaamisen puolesta myös kirkon olisi syytä puhua.

Kuolemakin on tavallaan medikalisoitu, siivottu pois näkyvistä. Useimmat ylittävät ajan rajan laitoksessa. Entisaikaan lapsetkin näkivät, kun suvun vainajaa pestiin saunassa.

Kristillisuus kulttuurisessa mielessä on ohentunut. Ennen se toi yhteistä lohtua ihmisille, jotka tunsivat itsensä pieniksi sairauksien, luonnonvoimien ja sotien myllerryksessä.

– Kollektiivinen näkymä taivaasta on murentunut. Jos 2000-vuotinen traditio ja kristillinen usko tulevaan elämään poljetaan jalkoihin, sen kaameana hintana kuolema todella näyttäytyy pelottavana ja käsittämättömänä. Se uhkaa kaikkea, mitä ihminen pitää tärkeimpänä eli maallista hyvää ja tässä elämässä olevaa.

Kristityllä on tulevaisuuden toivo, se on uskon luovuttamatonta ydintä. Sairaus tai vanheneminen sairauksineen ovat osa ajallisen elämän päätymistä, kuoleman jälkeen elämä jatkuu ikuisesti Jumalan yhteydessä, todellisuudessa, jota on maailman ajassa mahdollon käsittää.

Huoposen mielestä pohjoisen valtioiden asukkaat elävät vähän harhassa.

– Jos ajattelee vaikka Syyriasta päivittäin kantautuvia kuolinlukuja, ymmärrämmekö edes, mitä maassa tapahtuu. Tajuamme, miten hauras ihminen on.

Tiedekin on lahjaa

Huoposen ajatteluun sairauksista vaikuttaa hänen luonnontieteiljän taustansa.

– Silti jätän tilaa Jumalalle. Hän- hän voi toimia myös luonnonlake- ja vastaan. Silloin, kun Jumala toimii näin, emme välttämättä tiedä siitä. Jumalan tekemiset eivät aina näyttäydy kovaaäänisenä taivaallisten trumpettien soitantana. Sekin voi olla valtava ihme, ettei ihminen sairastu.

Huoponen uskoo Jumalalla olevan näppinsä pelissä myös lääketieteen kehityksessä ja siinä, että meillä on koulutettuja, taitavia lääkäreitä.

Tampereen piispa **Matti Repo** viittasi samaan siunatessaan kesäkuussa Taysin kappelia käyttöön.

– Jumalan lahjoihin laskettakoon myös ihmisen järki, tiede ja tutkimus. Niiden avulla voimme yhä paremmin tavoitella ihmisen parasta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Elämä on kokonaisuus, jossa sekä tiede että usko palvelevat samaa ihmistä ja tähtäävät hänen parhaaseensa, Repo muistutti.

– Lääketiede auttaa hoitamaan ja parantamaan, usko auttaa näke-

Sanaa sairaudesta:

Joh. 9:1–7
Matt. 4:23–25
Matt. 8:14–17
Matt. 12: 22–24
Jes. 38:9–20
Jes. 53:3
Laul. 1:5–8
Mark. 1:32–34
2. Moos. 34:7
Job 19:25–27
Ps. 41:1–14

mään merkityksiä ja löytämään elämän mielekkyyden. Usko tulee erityisen lähelle siellä, missä perusturvallisuus yllättäen horjuu, vaikkapa sairauden tai läheisen kuoleman takia. Elämään aukeaa yllättäen uusia ikkunoita, joista näkyy ennalta tuntematon maisema, piispa Repo kuvasi.

Pirjo Silveri

Moni uskoo, että Jumalalla on näppinsä pelissä myös lääketieteen kehityksessä, ja siinä, että meillä on koulutettuja, taitavia lääkäreitä.

Diakoniapäivä tarjoaa tukea ja virkistystä

Messukylän seurakunnassa järjestetään Diakoniapäivä perjantaina 27. syyskuuta kello 13–17 Kaukajärven seurakuntatalossa, osoitteessa Keskisenkatu 20.

– Jo neljännen kerran järjestettävä päivä on kohdennettu diakonian asiakkaille, mutta päivään toivotaan muitakin osallistujia. Ajatuksena on ollut ilahduttaa vähävaraisia ih-

misiä erilaisilla palveluilla, joihin heillä ei mahdollisesti muuten ole varaa, kertoo diakoniatyöntekijä **Sinikka Leijo** Messukylän seurakunnasta.

Diakoniapäivä tarjoaa eri alojen ammattilaisille mahdollisuuden lahjoittaa omaa ammattiosaamistaan. Vapaaehtoisina on toiminut monia partureita ja hierojia sekä käsi- ja jalkahoitajia. Päivässä ilman

korvausta ovat työskennelleet myös lääkäri, terveydenhoitaja ja varatuomari. Keittiössä ja muissa palvelusteissa on paljon vapaaehtoisia.

Diakoniapäivään lahjoitetaan runsaasti kierrätysvaatteita ja -tavaraa. Pöydiltä saa ottaa tavaraa omaan tarpeeseensa. Ainoastaan ruokailu on maksullinen. Ateria maksaa euron.

Päivän alkajaisiksi on

muusikko **Matti Mäki-sen** tarjoama musiikkihetki. Taikuri **Risto Pajunen** esiintyy kello 15.30. Lapsille on oma puuhanurkka.

Päivän toteuttamiseen osallistuvat kaikki Messukylän seurakunnan diakoniatiiimin jäsenet ja muitakin työntekijöitä.

– Pappi on tavattavissa, ja koko päivän ajan palvelevat myös rukoustiimiläiset. Diakoniapäivässä kyn-

nys rukouspalveluun on madaltunut. Monet käyvät ensimmäistä kertaa rukouspalvelussa, kertoo Leijo.

Taikuri Risto Pajunen ilahduttaa yleisöä Diakoniapäivässä Kaukajärven seurakuntatalossa.

Risto Pajunen arkisto

Saarnavuoro

Jeesuksesta kannattaa ottaa mallia nöyryydessä

Mistä tekstistä saanaat?

Matt. 18:1–6,10, jossa Jeesus vastaa opetuslasten kysymykseen: ”Kuka on suurin?” Vastauksessaan Jeesus ottaa esimerkiksi lapsen.

Löysitkö tekstiin uuden näkökulman?

Monissa elämän tilanteissa on kysymys siitä, kuka saa sanoa viimeisen sanan, kuka määrää, kenellä on valta. Näitä tilanteita on esimerkiksi aamuisin eteisessä lasta päiväkotiin puettaessa tai valtuustossa tunnelista päätettäessä, tai YK:n turvaneuvostossa sotatoimista päätettäessä. Ajatellaan, että suurin on se, jolla on valtaa. Äiti Teresallakin oli valtaa, mutta millaista se oli? Lisäksi tajusin, että Jeesushan ottaa tässä vahvasti kantaa lastensuojeluun.

Mitä haluat saarnassasi viestiä?

Haluan avata kahden sanan merkitystä. Ne sanat ovat nöyryys ja palvelu. Nöyryys ei ole nöyristelyä, eikä palvelu tarkoita kynnysmattona olemista. Siinä haluan muistuttaa, että jutun keskipiste on Jeesus Kristus. Hän antaa esimerkin, josta kannattaisi ottaa mallia. Vähän on muutakin viestiä, jonka kuulee vasta sitten kirkossa.

Oliiko tekstissä jotain vaikeaa?

No oli! Nämä ”myllynkivi kaulaan” ja ”hakkaa käsi pois” -tyyppiset ratkaisut tuntuvat tosi vaikeilta soveltaa nykyaikaan.

Miksi kannattaa tulla kirkkoon kuulemaan saarnaasi? Kirkkoon kannattaa aina tulla hiljentymään, kohtamaan rakastava Jumala ja tapaamaan kavereita kans. Saarna haluaa osaltaan auttaa Jumalan kohtaamises- sa. Saatat myös löytää itsesi saarnan sisältä. Huippu tulee kuitenkin vasta saarnan jälkeen. Se on ehtoollinen. Bonuksena vielä lähetyslounas ja kuulumisia Taiwanista. Siis tervetuloa!

Minkä kirjan olet lukenut viimeksi?

Antti Tuurin Eerikinpojat. Se kertoo tarinaa 1700-luvulta, jolloin Ruotsi-Suomen kirkko ja kuningasvalta eivät sietäneet valtakirkosta poikkeavaa uskonkäsitystä, vaan häätivät eriuskolaiset pois maasta. Opin siitä, miten tärkeää on uskonnonvapaus ja miten törkeää voi olla hengellinen väkivalta.

Hannu Jukeola

Pastori ja lähetystyöntekijä **Jouni Heiskanen** saarnaa Tesoman kirkossa 29. syyskuuta kello 10. Samalla on Harjun seurakunnan nimikkolähettien Tuija-Riitta ja Jouni Heiskasen tulojuhla Taiwanilta.

Katso muut tapahtumat www.tampereen-seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

klo 10 Aitolahden kirkossa
29.9. perhemessu **Huom!**
klo 11 Terttu Haikka, Miia Moilanen
6.10. klo 10 Mauri Nieminen, Miia Moilanen

Muut

Päivin-Tupa eläkeikäisille 2.10. klo 10–12 Atalan srk-koti
Pienet tarinat, hartaushetki klo 11, pastori Mauri Nieminen. Lounas 4 €
Jumalan kämmenellä -ilta 2.10. klo 18–19.30 Atalan srk-koti
Yhteinen ilta lapsille ja koko perheelle. Kirkkohetki, askartelua, temppurata, iltarukous ym.
Lapsen usko, Miia Moilanen

Kontemplatiivinen rukoushetki ja luettu messu 2.10. klo 19–20 Aitolahden kirkko
Kontemplaatio klo 19 jatkuen luettuna ehtoollisena klo 19.30, Mauri Nieminen
Etuovi, eläkeikäisten kokoontumipaikka 9.10. klo 12–13.45 Atalan srk-koti
Musiikin helmiä Isä ja poika - Taneli ja Ilkka Kuusisto.
Vieraana kanttori Miia Moilanen. Päiväkahvit 2 €

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

29.9. klo 10 Tesoman kirkko Jouni Heiskanen, Teuvo Suurnäkki, kanttori Sanna Vihervirta, Harjun Heleät, Heiskasten tulojuhla Taiwanilta.
Messun jälkeen lähetyslounas klo 11 Pispalan kirkko Kristiina Hyppölä, Veli-Pekka Järvinen, kanttori Elina Peura, Tarja Laitinen, Sonore-kuoro klo 12 Lielahden kirkko Rainer Backström, Tarvo Laakso, kanttori Janne Salmenkangas klo 17 Varikkomessu Pispalan kirkko www.uusiverso.fi
6.10. klo 10 Tesoman kirkko Outi Cappel, Riitta Laankoski, kanttori Sanna Vihervirta.
Messun jälkeen rukouspalvelija tavattavissa klo 11 Pispalan kirkko Mikko ja Raija Peuran tulojuhla Tansaniasta. Messun jälkeen lähetyslounas ja Peurojen lämpimät terveiset Afrikasta. Mirella Lehtola, Tarja Laitinen, Harjun Kamarikuoro klo 12 Lielahden kirkko

Näyttely kertoo holokaustin lapsiuhrien selviytymisestä

Holokaustin aikana murhatusta kuu-desta miljoonasta juutalaisesta noin puolitoina miljoonaa oli lapsia. Eloojääneiden lasten lukumäärä on arvioitu vain tuhansissa.

Jad Vashem -museon kiertävä näyttely *No Child's Play – Ei lasten leikkiä* on kertomus eloonjäämisestä – näiden lasten kamppailusta pitää kiinni elämästä. Se kertoo heidän ponnisteluistaan säilyttää lapsuutensa ja nuoruutensa sekä kuvailee niitä keinoja, joiden avulla he pyrkivät luomaan itsellensä ympäröivästä todellisuudesta poikkeavan, erilaisen todellisuuden.

Näyttelyyn on mahdollista tutustua Tampereella 30.9.–11.10. Kalevan kirkon seurakuntasalissa.

Jad Vashem The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Katsoja tutustuu Jad Vashem -museossa The Hall of Names -nimiseen (Nimien aula) osastoon.

– Näyttely on erilainen näkökulma holokaustiin. Se ei mässäile luurankokuvilla, vaan tuo tarinat ja kokemukset lapsen näkökulmasta. Vielä elävien holokaustin uhrien tarinat eivät ole pelkättään keskitysleirijuttuja, vaan ne sisältävät myös tarinan elämästä ennen ja jälkeen holokaustin, kertoo Sammon koulun uskonnonopettaja **Antti Heino**, joka tutustui alkuperäiseen näyttelyyn koulutusmatkallaan Jerusalemissa viime marraskuussa.

Heinon mukaan holokaustikokemus ja selviytyminen ovat juutalaisille koko nykyisen olemassaolon perusta.

– Meidät se pakottaa miettimään vastuuta oman elämän valinnoista, niin yksilö- kuin yhteisötasolla. Meidänkin aikamamme tapahtuu kansanmurhia, eivätkä niidenkään tekijät ja uhrit ole hirviöitä vaan kaltaisiamme tavallisia ihmisiä. Toivon, että näyttely auttaa näkemään kaikki ihmiset arvokkaina Jumalan luomina yksilöinä ja miettimään omien tekojen seurauksia laajemminkin.

Antti Heinon mukaan näyttely ei sovellu ihan pienille lapsille, koska holokaustikysymyksen avaaminen voi olla heille vaikeaa.

– Uskon omien yläkouluikäisten oppilaideni pystyvän syventymään tarinoihin. Lukiolaiset ja sitä vanhemmat ovat oikein sopiva yleisö. Toivottavasti näyttelyn näkee moni aikuinenkin.

Jad Vashem -museo ja koulutuskeskus on perustettu Israelin parlamentin aloitteesta vuonna 1953. Sen vastuulla on juutalaisen kansan holokaustin aikaisen historian dokumentointi, uhrien muiston ja tarinan säilyttäminen sekä muiston välittäminen tuleville sukupolville.

No Child's Play – Ei lasten leikkiä -näyttely on esillä 30.9.–11.10. klo 14.30–20 Kalevan kirkon seurakuntasalissa. Avajaisia vietetään maanantaina 30.9. klo 17.30.

Tarvo Laakso, Rainer Backström, kanttori Sanna Vihervirta klo 17 Taizémessu Pispalan kirkko
Saarnan tilalla hiljaista mietiskelyä. Messussa lauletaan ranskalaisen, Taizén ekumeenisen luostariyhteisön lauluja.
www.luottamuksenmessu.fi
Aamumessu 2.10. ja 9.10. klo 8.30 Tesoman kirkko

Muut

Naistenkerho 26.9. klo 18 Lentävänniemen srk-koti Talentti Kokoonnumme torstaina (pariton viikko). Tied. Aino Kujala, puh. 050 411 8764

Hartaus 29.9. klo 16 Raholan kerhohuone

Pastori Riitta Laankoski ja trubaduuari Arto Pietiläinen

Anna ja Arvo -kahvila

1.10. klo 13–14.30 Raholan Kotiliina, Voionmaan- katu 44 A (kerhohuone). Lapsityövoima. Yhteislaulua, hartauksia, keskustelua, tuolijumppaa, yhdessäoloa ym. Ohjaajina vapaaehtoiset Marja Koivisto ja Maaria Rautio

Nepal kaikilla mausteilla

-opintopiiri 2.10. klo 18 Lielahden kirkko Lähetystyöntekijä Kirsti Kirjavainen
9.10. klo 18 Lielahden kirkko Pastori Janne Keränen, lähetystyöntekijä Kirsti Kirjavainen

Raamattuopetusta 6.10.

klo 10 Tesoman kirkko Haavoitettu elämä. Messu klo 10, Outi Cappel saarna, liturgi Riitta Laankoski, kanttori Sanna Vihervirta. Musiikki: Balsami klo 13 Toisten ihmisten lyömät haavat, Outi Cappel klo 14.30 ruokailu ja klo 16.30 kahvit (yht. 10 euroa) klo 15.15 Kun elämästä tulee elämän vihollinen, Outi Cappel klo 17 Kun uskonto satuttaa, Outi Cappel

Miestenilta 8.10. klo 19 Torpan kurssikeskus ”Hengen manaus, etsijän runoja”. Alustus n klo 19.15 ohjaaja-näyttelijä Seppo Heinola, illan sana Teuvo Suurnäkki, illan isäntä Reino Mäkelä. Saunat lämpimänä klo 17 alkaen, kahvit klo 18.15.

Motoristit ja muutkin: tervetuloa kiitoskirkkoon

Gospel Riders järjestää Aitolahden uudella kirkolla ajokauden päätteeksi lauantaina 28. syyskuuta kello 12 kaikille motoristeille avoimen kiitoskirkon.

Liturgina toimii kirkkoherra **Juha Vuorio** ja saarnasta vastaa Gospel Ridersien oma motoristipastori **Päivö ”PeeTee” Juntumaa**. Musiikkia tarjoilevat **Rita Ilola** Turusta ja **Rolf ”Uffe” Lindqvist** Kokkolasta.

– Toivotamme kaikki motoristit ja asiasta muuten kiinnostuneet sydämellisesti tervetulleiksi messuun, innostaa Tampereen aluepäällikkö **Pekka ”Vespa” Vesamäki**.

Aitolahden seurakunnan lähetyspiiri järjestää kirkon jälkeen ruokailun, jonka tuotto menee lähetysten hyväksi. Gospel Riders -kerho jatkaa kirkon tiloissa omalla syyskokouksellaan.

Talvikaudella Tampereen kerholaiset kokoontuvat edelleen joka keskiviikko tallillaan Armon Kalliolla, osoitteessa Leppäkatu 5. Kokoontumiset alkavat kello 17.30 yhteisellä rukouksella.

– Yleensä ilta on vapaa-muotoinen, mutta joka kuukauden ensimmäiselle keskiviikolle on tarkoitus saada alustaja, kertoo Vespa.

– Lisäksi pyrimme mahdollisuuksien mukaan osal-

listumaan kerhoista riippumattomaan Motoristit koulukiusaamista vastaan -kampanjaan.

Sovitut alustukset:

- Ke 2.10. Pastori **Pekka Luukkala** alustaa Israelin merkityksestä kristityille. Hän kertoo myös omasta ja vaimonsa **Leenan** työstä.
- Ke 6.11. **Merja Haapalehto** ja **Eija Riikola** kerto-

vat Valtakunnan evankelointi ry:n toiminnasta Baltiassa ja Venäjällä. Musiikkia-kin on luvassa.

Tampereen alueen Gospel Riders -tapahtumia voi seurata myös netistä osoitteesta www.gospelriders.fi/fi/aluetoiminta/tampere/tampere_toiminta

Hannu Jukola

LASTEN KATEDRAALI

Suojassa enkelin – Lasten katedraalin Mikkelinpäivä su 29.9. Enkelilauluvartit tasatunnein klo 12–17, Maija Apunen

LASTEN KATEDRAALI Finlaysonin kirkossa Puuvillatehtaank. 2 Avoinna su klo 12–17 Lasten kirkkovartti klo 15

Tapulinmäen tupa Lielahden kirkolla 9.10. klo 11–13. Tuvassa voit tavata päivän vieraan. Keittolounas 3 €

Kiinnostaisiko toimiminen myyjänä uudessa hyvän-tekeväisyyskaupassa Seurakuntien talolla? Lisät. lähetys sihteeri Riitta Laiholta p. 041 548 0150. Katso lisät. s. 3

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut klo 11 Hervannan kirkossa **29.9.** Ilmo Käki, Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi, lapsikuoro Kultakellot **6.10.** Soile Rantavuori-Kähärä, Ilmo Käki, Riikka Heikkinen. Pirkko Partasen lähtökahvit siirtyneet sunnuntaille 20.10.

Muut Jumalan ja ihmisen kuva – Torinon käärinliina -näyttely 15.10. asti kirkossa Näyttely avoinna ma–la klo 12–18 sekä su klo 13–18, koululais- ym. ryhmille tilauksesta myös muina aikoina. Suurten ryhmien ja aukioloajan ulkopuoliset varaukset p. 050 599 7335

Raamattu- ja lähetyspiiri torstaisin klo 18 kirkossa. Vetäjänä Esteri Hänninen

Lähetys- ja raamattuluento klo 9.30–10.30 kirkossa Tervetuloa aamukahville, mielenkiintoiselle luennolle ja keskustelemaan **29.9.** Soile Rantavuori **6.10.** ”Islam yhteiskunnallisena vaikuttajana” FT Arto Luoma Kuuntele Radio Dei, Tampere 97,2 MHz kuukauden

ensimmäisenä maanantaina klo 19.30

Paavalipiiri maanantaisin klo 18 kirkossa. Piirin vetäjänä Lauri Martikainen

Lähetyspiiri parillisten viikkojen tiistaina **klo 18 kirkossa**, seuraava **1.10.** Lähetysasiaa ja seuraavan sunnuntain Raamatun tekstien tutkiskelua, vetäjänä Eeva Jussila

Ilta onnellisuudesta pariskunnille 1.10. klo 18 kirkossa Onnellisuusprofessori Markku Ojanen puhuu onnellisuuden, työn, perheen ja parisuhteen jännitteestä

Raamattuopetus klo 18 kirkon rippikoulusali 2.10. Risti ja pyhitys (elämä), Hannu Vuorinen **9.10.** Kristinusko – ylösnousemususko, Hannu Uusmies Tervetuloa luennolle keskustelemaan käärinliina-näyttelyyn liittyvistä aiheista

Evangeliumin ilta 2.10. ja 9.10. klo 18.30 kirkon toimituskappeli

Vaunuista rattaisiin – perheiden iltakerho 3.10. klo 17.30–19.30 kirkossa – jatkoa vaunujengille! Kerho on tarkoitettu niille vanhemmille ja heidän lapsilleen, joilla ei ole mahdollisuutta käydä päivällä avoimessa päiväkerhossa eikä vaunujengissä. Yhdessäoloo, iltahartaus ja iltapala (0,50 €/hlö)

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Härmälän kirkossa **29.9.** Mikkelinpäivä (enkelien sunnuntai), Antero Eskolin, kanttorina Markku Ylipää **6.10.** perhemessu, Päivi Repo

Muut Paruusia peli-ilta 26.9. klo 17–19 Peltolammin srk-keskus. Tarjolla sähköä, iltapalaa, läsnäoloa ja Sanaa. Tule mukaan iloiseen pelijoukkoomme. Illoissa mukana Hannu ja Satu

Miesten ilta 2.10. klo 18 Kuuselan Seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46 ”Miehen mitta”, Pekka Kosonen. Klo 18 sauna ja kahvitarjoilu (lähetystyön hyväksi), klo 19.15 alustus illan aiheesta, keskustelua ja iltahartaus. Antero Eskolin ja Aimo Tikka

Naisten ilta 9.10. klo 18 Kuuselan Seniorikeskuksessa, Nuolialantie 46 ”Naiset toivon lähteellä”. Lue lisää s. 12–13

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Kalevan kirkossa **29.9.** Veli-Pekka Ottman, Mervi Äyräväinen, musiikki Eliina Lepistö **29.9.** klo 12 jumalanpalvelus, Lapinniemen kappeli, Lapinniemenranta, Veli-Pekka Ottman, kanttorina Eliina Lepistö **6.10.** Jukka Kuusisto, Salla Häkkinen, musiikki Eliina Lepistö ja Kari Nousiainen sekä Seurakuntakuoro klo 12 jumalanpalvelus, Lapinniemen kappeli, Jukka Kuusisto, kanttorina Kari Nousiainen

Muut Medialähetysten ystävät – Sanansaattajat yhdessä 26.9. klo 14 Järvensivun srk-talo jatkuen torstaisin kerran kuussa. Tilaisuudet juontaa Jyrki Pikkarainen. Kahvitarjoilu, josta vapaaehtoinen kahvimaksu Sansan tekemän lähetystyön hyväksi. www.sansa.fi. 26.9. Nuorten aikuisten koordinaattori Mirta Martin

Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulu 8.10. klo 17.30–19 Kalevan kirkon srk-sali kaiken ikäisille Kalevan kirkon alakerrassa. Kirkkohetki kappelissa, askartelua, temppurata tai leikkejä/pelejä, iltapala. Hiljaa hyvä tulee.

Käsityöpiiri maanantaisin klo 18–20 Kalevan kirkon salissa 1. Oma käsityö mukaan.

HYVÄSSÄ HENGESSÄ -iltapäivä ke 25.9. klo 15–17 Kalevan kirkon srk-salissa, Liisanpuisto 1. ”Enkeleitä onko heitä”. Tarjolla välipalaa. Lopussa mahdollisuus tulla rukoiltavaksi. Diakoniapappi Jukka ja diakoniatyöntekijät Anna-Leena, Anne, Heli, Päivi ja Susanna

Naisten rukouspiiri torstaisin klo 18 parittomilla viikoilla Kalevan kirkolla salissa 1, alk. **26.9.**

Retki Teiskoon tiistaina 8.10. Vietämme päivää Lulu Tanhuanpään luona. Lähtö Kalevan kirkolta klo 10.30 ja paluu klo 15 mennessä. Hinta 38 €, sis. musiikillisen ohjelman, ruokailun, kahvit ja kuljetuksen. Tied. ja ilm. 30.9.

mennessä p. 050 345 1162

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut 29.9. perhemessu klo 10 Messukylän kirkko Jari Nurmi, Pirjo Tuiskunen, kanttori Katja Viljamaa, bändi nuorisotyöstä, päiväkerholaisia klo 12 Linnainmaan srk-keskus Heidi Peltola, kanttori Markku Haavisto **6.10.** klo 10 Messukylän kirkko Pirjo Tuiskunen, Janne Häkkinen, kanttori Heikki Hinssa, Piccolon kamarikuoro. klo 12 Kaukajärven srk-talo Sami Mustakallio, liturgia Jari Nurmi, kanttori Petri Karaksela. Kamarikuoro Cantilene, joht. Merja Lohilahti klo 17 iltamessu Uudenkylän srk-talo, Jarkko Vikman Pyhäkoulu (3+), varkkikerho

Muut Juttupiiri 26.9. klo 11.30 Messukylän srk-talo. Tule kanssamme keskustelemaan ja kahvittelemaan!

Diakoniapiiri 26.9. klo 14 Linnainmaan srk-keskus ”Jakamisen oikeus ja ilo.” Tied. diakoni Ritva Fabrin.

Diakoniapäivä 27.9. klo 13–17 Kaukajärven srk-talo Keittoa (1 €), kierrätystavaraa, rukouspalvelu, musiikkiesiintyjäi, vähävaraisille erilaisia palveluita. Katso lisää s. 10

Naisten aamukahvit 2.10. klo 9.30–11 Kaukajärven srk-talo Psalmien ajatuksia meille, rovasti Olli Kaskelma

Ikäihmisten virkistyspäivä 2.10. klo 11.30 Linnainmaan srk-keskus Ehtoollisen vietto, keittolounas ja ohjelmatuokio. Mummon kammarin näytelmäryhmä vierailee; ”Tampereella nääs- Mukavat muistelevat”. Sisko-Helena Miettinen ja Ritva Fabrin

Kaukajärven lähetyspiiri 3.10. klo 14 Kaukajärven srk-talo. Lähetysvirsiä, kanttori Petri Karaksela.

Naisten aamukahvit 9.10. klo 9.30 Messukylän srk-talo. Arjen johdatusta, laulaja, lauluntekijä Sirkku Heinäluoto

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aleksanterin kirkossa **29.9.** Riitta Sandberg Suomen

Apua tarvitaan *Haluatko tehdä vapaaehtoistyötä muutaman tunnin päivässä silloin kun itsellesi sopii?*

TULE PÄIVYSTÄJÄKSI AVOIMEEN KIRKKOON Aleksanterin kirkko on avoin ma–pe klo 12–18 siten, että vapaaehtoiset päivystävät kahden tunnin vuoroissa. Jos olet sovussa itsesi ja elämäsi kanssa ja valmis käymään luottamuksellisia keskusteluja vaikeistakin asioista, ota yhteys ja kysy lisää Riitta-Liisa Rusi ja puh. 045 842 5365.

TYÖTTÖMIEN JA PIENITULOISTEN RUOKAILUT

Cafe Pelipuisto Pelipuiston srk–koti, ark. ma–pe klo 9–14, ma ja pe kotiruokalounas klo 11–13 (3 €)

Hervannan kirkko ti-to 11–13 (3 €)

Kalevan kirkko työttömille to 11–12.30, hartaus 11.45 (2 €)

Kaukajärven srk–koti ti klo 12.45 (työttömät 2 € ja muut 4 €)

Linnainmaan srk–keskus ke klo 12.45, ei kuukauden ensimmäinen ke (työttömät 2 € ja muut 4 €)

Nekalan srk–talo ke klo 12–13 (2 €)

Messukylän srk–koti to klo 12.45 (työttömät 2 €, muut 4 €)

Pispalan kirkko to klo 9.30–11 (0,50 €, muut 1 €)

Tesoman kirkko ma ja ke klo 12–13.15 (2 €, muut 4 €)

Uudenkylän srk–koti, ma klo 12.45 (työttömät 2 € ja muut 4 €)

Todiste työttömyydestä mukaan. Tervetuloa!

Lähetysseurasta, Sami Uusi-Rauva, kanttori Sanna Toivola Kirkkokahvien jälkeen lähetystilaisuus kryptassa. Riitta Sandberg esittelee Lähetysseuran Tasauskampanjaa ja Riitta Alaja kertoo terveisiä matkaltaan Mekong-alueelle. Sanna Kramer ja Sade Siira **6.10. klo 10 Aleksanterin kirkko** Lähetyspyhä, Sami Uusi-Rauva, Sade Siira, Sanna Toivola

Muut Ehtoollishartaus klo 17 Aleksanterin kirkko 26.9. Sami Uusi-Rauva **3.10.** Merja Halivaara

Kaiken maailman kirjoja – lukupiiri kirjallisuuden ystäville 1.10. klo 17 Seurakuntien talo, Emmaus. Tutustumme eri maihin ja maanosiin lukien ja keskustellen. Luettavasta kirjasta ja kutsuttavista vieraista sovimme yhdessä aina edellisessä tapaamisessamme. Yhteistyössä Tuomiokirkkosrk:n kanssa

Rukouksen ja ylistyksen ilta 2.10. klo 18.30 Aleksanterin kirkko **9.10.** klo 18.30 Pyynikin kirkontupa

Pyynikin kirkontupa, Mustanlahdenkatu 21 A klo 10 kahvit, klo 11 ohjelma, aamunsana, klo 12.30 lounas **27.9. klo 11** aamunavaus, olotupapäivä, laitetaanko rintakoru ja/tai hiuskoriste silmäniloksi **30.9. klo 11** aamunavaus, yhteislauluja Maija-Stinan kanssa

2.10. klo 11 Irja Kivimäki lausuu runoja. Klo 12 hartaus, Sami Uusi-Rauva **4.10.** Klo 11 aamunavaus, tuolijumppaa Annen johdolla **9.10.** Klo 10 lihaskunto- ja tasapainoharjoittelua Jukka-Pekka Ovaskan johdolla. Klo 11 aamunavaus, Antti Punkari: apokryfiset evankeliumit 2

TEISKON SEURAKUNTA

Messut klo 10 Teiskon kirkossa **29.9. taaperokirkko,** Hannele Juutinen, Tuuli Muraja. Teiskon srk-kodilla ohjelmaa ja kirkkokahvit **6.10. klo 18 iltakirkko ja ehtoollinen** Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Gospelkuoro Pietari ja kalat. Teiskon srk-kodilla iltatee

Muut Naisten matka-kumppanuusilta 26.9. klo 18 Kämmeniemen kerhohuoneen ryhmätilassa. Lenkki, sauna, iltapala ja illan sana. Hannele Juutinen ja Pirjo Torikka

TUOMIOKIRKKO- SEURAKUNTA

Messut klo 10 Tuomiokirkossa **29.9.** Mikkelinpäivä, Antero Niemi, Merja Halivaara, urkuri Henri Hersta **6.10.** Mari Korhonen-Hieta, Merja Halivaara, kanttori Tuomas Laatu, urkuri Henri Hersta

Muut Ikäihmisten leiripäivä Ilkossa 16.10. Lähtö

Voimaa arjen enkeleille

Kati Lindberg rakentaa Tuomasmessuun rukousalttarin, jota koristaa suuri valaistu enkeli.

– Uskon, että Jumala on antanut meille kaikille omat enkelit, jotka suojelevat ja varjelevat meitä. Lisäksi voimme toimia arkienkeleinä toisillemme ja panna hyvän kiertämään, Lindberg kertoo.

Anna-Mari Kaskisen ruono mukaellen Lindberg sa-

noo: ”Arjen enkelillä ei sädekehä loista, hän voi olla vierelläsi tässä... ystävä, omainen, tuttava tai vaikka vastaantulija ihmisvili-nässä”.

Mikkelinpäivänä, enkelten sunnuntaina Tuomas-messun teemana ovat varje-lus, suojelus ja siunaus. Lisäksi esille tulevat lapset ja vanhukset sekä diakonia. Messusta saa voimaa jaksamiseen arjen paineissa.

Messun kolehti kerätään nuorten palkkaamiseen van-husten ulkoiluavuksi Mum-mon Kammariin kautta.

Arjen enkeleitä -aiheinen Tuomasmessu järjestetään sunnuntaina 29.9. klo18–20 Aleksanterin kirkossa. ■

Masennusta torjumaan

Tule etsimään ja löytämään keinoja, joilla voi käydä omin avuin alakuloa vastaan. Masennusta torjumaan -seminaari järjestetään lauantaina 12. loka-kuuta kello 11–15 Tampereen Valkonauhassa, osoitteessa Satamakatu 16 D 79.

Kouluttajana on TM, psykoterapeutti **Sirpa Knuuti-la**. Päivän aikana kuullaan alustus, keskustellaan pienryhmissä ja tehdään mah-

dollisesti harjoitus.

Seminaariin on vapaa pääsy. Kahvitarjoilu (vapaaehtoinen kahviraha). Seminaarin järjestävät Tampereen Valkonauha ry ja Agri-cola-opintokeskus.

Ilmoittautuminen: p. 09 1351 268 toimistoaikana tai nina.hurtamo@suomenval-konauhaliitto.fi ■

Ruusu henkirikoksen uhreille

Henkirikosten uhrien muistoksi järjestetään Ruusutapahtuma keskiviikkona 2. lokakuuta Tampereella.

– Ruusutapahtuma antaa kaikille halukkaille ihmisille mahdollisuuden muistella uhreja julkisesti, kertoo diakoniatyöntekijä **Teija Mäkitalo** Tuomiokirkoseurakunnasta.

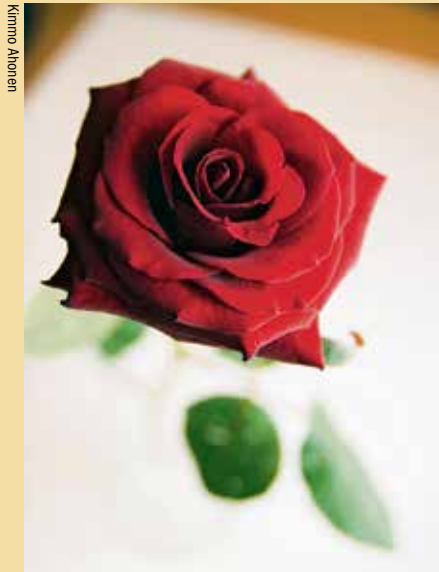
Kokoontuminen on kello 18 Laukonsillalla eli Laukontorin ja Ratinan välisellä sillalla.

Alkusanojen jälkeen heitetään ruusuja virran vietäväksi. Hartaushetki alkaa kello 18.30 Vanhassa kirkossa Keskustorilla. Musiikista huolehtii muusikko **Pave Maijanen**.

– Tapahtumaan on tervetullut mukaan jokainen, joka haluaa tulla kunnioittamaan henkirikoksen uhrina menehtyneiden muistoa. Jos haluaa heittää ruusun virran vietäväksi, voi hankkia oman ruusun tai heittää paikan päällä jaossa olevan kukan, rohkaisee Mäkitalo.

Ruusu-tapahtumaa vietettiin ensimmäisen kerran viime vuonna.

– Tarkoituksena on nyt tehdä tapahtumasta valtakunnallinen. Ensi vuonna sitä vietetään myös monilla muilla paikkakunnilla Suomessa.

Henkirikosten uhrien muistoa kunnioitetaan Ruusutapahtumassa keskiviikkona 2. lokakuuta Laukonsillalla.

Tapahtuman järjestävät Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry ja Tampereen seurakunnat. Suojelijana on piispa **Matti Repo**. ■

heineen Naisen kaipauksesta klo 18 lähdesauna lämpimänä

Osallistuminen: Pe-la, täysihoito ja yöpyminen Ilkossa, täysihoito koko aika 1 hh 121 € tai 2 hh 110 € (pe iltaruoka ja sauna sekä lauantaina aamiainen sis. hintaan). Lauantai 50 €. Suorita osallistumismaksu IBAN-tilille: FI11 5730 0820 0703 53 BIC-koodi OKOYFIHH saajana ”Ilkon kurssikeskus”. Ilmoittautuminen on sitova. Tied. Outi Niemi p. 040 804 8388. Osallistumismaksuun sis. ohjelma, ateriat sekä sauna. Katso koko ohjelma nettisivuilta www.ilikko.fi. Ilm. sähköpostilla outi.niemi@evl.fi

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten arkisin ma-to klo 8–15 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Tervetuloa lokakuussa Hyvien Tekojen Kauppaan hankkimaan Taskun tuotteita. Hyvien Tekojen Kauppa palvelee seurakuntien talon aulassa Näsilinnankatu 26.

MATERIAALIPALVELU

Huom! Uusi osoite **Näsilinnankatu 26, 5.krs** avoinna ma-pe klo 9.30–15.30. Tervetuloa!

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 03 219 0711 ma-to klo 8.30–10.30. **Toimisto** p. 03 219 0455 ma klo 9–17, ti-to klo 9–14. Otavalankatu 12 A

Näyttelyt: Syyskuussa Anne Ikosen öljyväritöitä: Vuosi **Lokakuussa** Taiteilija PEE: Ohikiitävä elämä

Kyläpaikka kaikenikäisille ma-to 10–14

Leskien Klubi – kahvila ke 2.10. klo 10–12. Tervetuloa mukaan, kun pahin surusi on helpottanut.

Aamuhartaus ja toivevirsiä kotialttarin äärellä torstaisin klo 10, tervetuloa.

Perehdytys vapaaehtoiseen

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 389 1841. **Avoinna** ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30. **Vaatepalvelu** auki ma-to 7.30–12, pe klo 7.30–11. **Vaatepalvelun lahjoitukset** p. 040 804 8143 Puuro ma-pe klo 9–11 Ruokaa jaetaan sitä mukaa kun lahjoituksia tulee.

Lauantaiaukiolo Syksyn ensimmäinen lauantai 5.10. klo 10–13. Tarjolla puuroa, leipää ja kahvia.

Pullakirkko perjantaisin klo 9.30–10.00. Tarjolla leipää ja kahvia. **4.10.** Ilmari Karjalainen ja Mari Pajja

Sosiaalityön asiakasfoorumi tiistaina 1.10. klo 9–11.

Päihdetyöntekijä Mirja Vasaran läksiäiset keskiviikkona 2.10.

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö Aurinkoklubi joka tiistai klo 17–19 lidesrannan srk-koti, lidesranta 5 Ohjelma: klo 17–17.30 paikalle saapuminen ja kahvit klo 17.30–18 gospel-lattaria klo 19.00 ovet sulkeutuvat Ota yhteys etukäteen avustajatarpeen vuoksi. Liisa Hoikkanen p. 050 4131909

Näkövammaistyö Ilmarinkatu 10 **To 26.9.** klo 13 Tampereen seudun Näkövammaiset ry toiminnanjohtaja Tuija Seppänen **Pe 27.9.** klo 10–12 Laulamme yhdessä laulattaja Tuija Kurki, sanomalehden lukua **To 3.10.** klo 13 Hyvänlaatuinen asento- ja hoimaus dos.korvalääkäri Tapani Rahko

Ke 9.10. klo 13 Miestenpiiri Naislähettäjäinä yleisurheilukentällä, Leena Silfverhuth **To 10.10.** klo 13 Suomen Kuurosokeat ry aluesiht. Marjatta Puromäki

NUORET AIKUISET/ UUSI VERSO

Varikkomessu 29.9. klo 17 Pispalan kirkko **6.10.** klo 17 Aleksanterin kirkko Hyvää musaa ja Jumalan sanaa rennossa ilmapiirissä! Varikkomessu on perinteisestä jumalanpalveluksesta muokattu, rohkeasti uudistettu versio. Saarnan ajaksi on lapsille pyhäkoulu kahdessa ryhmässä (2,5–5v ja 6v–), pienemmille lapsille on leikkipaikka. Tule rohkeasti tutustumaan uudenlaiseen messuun! www.uusiverso.fi

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

torstaisin klo 9.30–13.15 (5.9.–28.11.2013) Kalevan kirkon srk-sali Huom! ei ruokailua. Syksyn teema: Lähemmäksi Jumalaa. Aamupäivän luentojen teemana Raamatun aarteita, iltapäivän aiheina Raamatun henkilöt.

26.9. Vuorisaarna, Daniel Hukari. Ester, Terttu Lappalainen. Lisät. Ville Aalo p. 050 468 8484/ ville.aalo@evl.fi

RAAMATUN OPETUSTA

Seurakuntien talo 2. krs, Näsin sali Näsilinnankatu 26 **Jeesuksen vertaukset Luukkaan evankeliumin mukaan la 12. ja su 13.10.** klo 13–17. Jeesus Nasarettilainen oli mestarikertoja, joka hallitsi Lähi-idässä kehittyneen kertomisen taidon. Näissä tutuissa kertomuksissa Jeesus puolustaa pienen ihmisen oikeutta elää omaa elämäänsä Jumalan apuun turvautuen. Kertomukset ovat yllättäviä, tuoreita ja ihmisläheisiä. Opettajana rovasti Mauri Virtanen. Järj. Tuomiokirkkosrk yhdessä KRS:n kanssa

klo 9 Näsilinnankatu 26, Seurakuntien talolta. Viola-koti n. 9.05, Seurakuntakoti Katariina klo 9.15, Hatanpää. Paluu samoihin paikkoihin n. klo 16. Maksu 20 € sis. matkat, aamukahvin, lounaan sekä päiväkahvin. Ilm. diakoniatyöntekijä Minna Sormunen p. 050 518 4683

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Viinikan kirkossa **29.9.** Ismo Kunnas, Jussi Mäkinen, kanttori: Veikko Myllyluoma **6.10. diakonian kirkkopyhä**, Daniel Hukari, Ismo Kunnas, kanttori: Veikko Myllyluoma, Kirkkokuoro

Hiljainen iltakirkko 26.9. klo 19 Viinikan kirkko Ismo Kunnas

DEUTSCER GOTTESDIENST

13.10. Um 15 Uhr Gottesdienst im Pyynikin seurakuntatalo, Kisakentäkatu 18 (Erik Panzig)

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School

for kids, Bible reflection **29.9.** Rev. Veli-Pekka Järvinen. **6.10.** Rev. Teuvo Suurnäkki

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Tammerfors svenska församling firar tillsvidare gudstjänst/högmäs sa varje söndag kl 10.30 i Pyynikki församlingshem, Kisakentäkatu 18. Du är också alltid välkommen att ringa kansliet tel. 040 804 8150.

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Pappi on tavattavissa ma–pe klo 16–18. Rukoushetki ma–ke, pe klo 17. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Raamatunluku- ja rukoushetki tiistaisin klo 12. Rukoilevat äidit (kansainvälinen rukousketju) tiistaisin klo 17.30. Junnukappeli eli avoimet ovet koululaisille keskiviikkoisin klo 14–16. Rukouspiiri perjantaisin klo 12.

ETSIJÄT JA EPÄILIJÄT

keskiviikkoisin klo 17–19, joka toinen viikko **Seurakuntien talo, Emmaus 2.krs (Näsilinnankatu 26)**

2.10. Kosmoksen lopun ajat.

HYVIEN TEKJOJEN KAUPPA

avataan Seurakuntien talossa lokakuun alussa. Kurkista sivulle 3

ILKON KURSSIKESKUS

Ilkontie 8–10, 36220 Kangasala

Birgitanpäivät Ilkossa la 5.10.

klo 8 Aamurukous, rovasti Soili Juntumaa klo 9.30 Olet odotettu, kurssi- ja leirikeskusyksikön johtaja, työnohjaaja Outi Niemi Pyhän Birgitan kaipausta, FT, tietokirjailija Eva Ahl-Waris Vapaata aikaa mm. keskusteluihin ja luonnossa käyskentelyyn sekä rukouspolkuun. klo 12.30 puolenpäivän rukoushetki, rovasti Soili Juntumaa klo 13 Työpajat 1. Ihmisen ikävä toisen luo, TT, tutkija Outi Lehtipuu 2. Kaipauksen taakse – puhdistavien kyynelten ja sanojen ohjaamana, äänikouluttaja ja nykyäänelläitkijä Sirpa Heikkinen 3. Siivetönnä en voi lentää, MuM kouluttaja Hanna-Maarit Kohtamäki klo 15.30 leivän murtamisen messu, oppilaitospastori, työnohjaaja Marita Hakala klo 16.30 Pyhiinvaeltajien juhla-ilta pyydettyine pöytäpu-

Tule mukaan aikuisriippikouluun

Tämän syksyn aikuisriippikouluryhmä kokoontuu Suurella Sydämellä -klubilla, osoitteessa Näsilinnan katu 26, katutaso.

Klubi järjestää katso-
musiltoja 2.10.–27.11. kel-
lo 18–20. Aikuisriippikou-
lun saa käytyä osallistumal-
la viiteen iltaan ja suoritta-
malla muut rippikoulun lu-
ku- ja osallistumistehtävät.

Rippikoulun etukäteista-
paaminen on keskiviikkona

2. lokakuuta kello 17 Suurel-
la Sydämellä -klubilla. Kon-
firmaatioaika sovitaan ryh-
män kanssa.

Rippikoulun opettaji-
na toimivat pastori **Ilma-
ri Karjalainen**, ilmari.kar-
jalainen@evl.fi ja p. 050 530
8670 ja diakoni **Sari Pelto-
nen**, sari.peltonen@evl.fi ja
p. 050 3817177.

Ilmoittautuminen:
www.tampereenrippikoulut.fi

Teetä ja sympatiaa tarjolla naistenillassa

Tule hakemaan voimaa
ja valoa syksyn pimeyteen
naisten yhteisestä illanvie-
tosta. Naisteniltaa vietetään
9. lokakuuta Kuuselan seni-
orikeskuksessa, Nuolialan-
tie 46.

Sauna on lämmin kello
18 alkaen ja ennen virallis-
ta ohjelmaosuutta nautitaan
pientä iltapalaa yhdessä. Oh-
jelma alkaa kello 19.15. Illan
teemaan *Naiset toivon läh-
teellä* johdattaa mediatoi-

mittaja **Merja Kauppinen**
Medialähetys Sanansaatta-
jista.

– Puhun siitä, kuinka
naiset ovat Jumalalle yhtä
arvokkaita ja rakkaita kuin
miehetkin, joten naisia on
kohdeltava hyvin.

Kauppinen tarjoaa kuu-
lijoille myös nojatuolimat-
kan Intiaan, missä kristilli-
sillä radio-ohjelmilla on suu-
ri merkitys tasa-arvon edis-
täjänä.

– Kristilliset radio-ohjel-
mat antavat monelle naisel-
le mahdollisuuden opiskel-
la. Vaikka naiset olisivat lu-
kutaidottomia, he ymmär-
tävät kuulemaansa puhetta.
Naiset toivon lähteellä -oh-
jelmissa opetetaan käytän-
nön ja arkielämän asioita se-
kä Raamattua.

Illanviettoon ovat terve-
tulleita kaikenikäiset naiset.

Hommia tarjolla
vireille vanhuksille

Tehostetun palveluasumisen
vapaaehtoistyöstä on tarjolla
tietoa kaikille avoimessa ti-
laisuudessa Mummon Kam-
marissa 1. lokakuuta kello 10.
Hommia on tarjolla Kouk-
kuniemen Jukolan ja Impi-
vaaran asukkaiden parissa.

Ei ennakoilmoittautu-
mista. **Lisätietoa on sivil-
la 16.**

Muut syksyn vapaaehtoisten pereh-
dytyskurssit alkavat 7.10. ja 5.11.

RETKET/MATKAT

Retki Nokialle 8.10.
Lähtö klo 9.45 Pyynikin torilta
ja klo 10 Kirkontuvan edestä
os. Mustanlahdenkatu 21.
Retkikohteina Leirikeskus
Urhattu ja Nanson Penkola.
Paluu klo 16. Hinta 30 €. Ilm.
viim. 27.9. Helka Hämäläiselle
p. 040 804 8771

RETRIITTEJÄ

Retriitti 11.–13.10.
Nokian kurssikeskus
Urhatussa
Teema on ”Herra kulkee teidän
kanssanne”
Viikonloppuretriitti alkaa pe klo
18 ja päättyy su klo 15.
Mukana Tampereen sairaala-
pastori Salla Munukka ja
diakoniatyöntekijä Merja
Heinilä Nokian seurakunnasta.
Täysihoito omin liinavaattein
120 €/hlö.
Tied. Merja, p. 050 430
7172. Salla p. 040 80 4391.
Ilm. ma 30.9. mennessä
Nokian seurakunnan
kirkkoherranvirastoon
p. 03 280 4111.

RUKOUKSEN TALO

rukouksentalo.fi
Huom! uusi osoite
Rautatienkatu 22

Yhteistä rukousta arkisin
klo 9–11

Nuorten rukouskoulu
Preikkari parittomien
viikkojen maanantai klo 18

Nuorten Praisekuoro- ja
bändi parillisten viikkojen
maanantai klo 18
Iltarukous kerran kuussa
keskiviikkoisin klo 18–20
2.10., 30.10., 27.11.
Huom. os.
Hämeenpuisto 15 A 4

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26
PL 226, 33101 Tampere
p. 03 219 0111 (vaihte),
avoinna 8.30–15.45

Katutason asiakaspalvelupiste
· Keskusrekisterin
asiakaspalvelu
· Hautaustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkisin klo 9–15.

SENIORIFOORUM

Aleksanterin kirkon krypta,
klo 13. Edullinen kahvitarjoilu
klo 12 alkaen
26.9. ”Vasaran kanssa
lähetystyössä”,
millaista on eläkeläisen
vapaaehtoistyö ulko-
mailla. Leena Nousiainen,
työterveyshoitaja ja Mikko
Nousiainen, vanh. konstaapeli
Järj. Pyynikki ja Tuomiokirkkosrk
yhdessä KRS:n kanssa
10.10. Hyvinvointia
taiteesta Sina Kujansuu,
ohjaaja, käsikirjoittaja
Järj. Pyynikki ja Tuomiokirkkosrk
yhdessä KRS:n kanssa

SIELUNHOIDON KURSSI

Lyhytkurssi maallikoille
12.10. Tesoman kirkolla.
Lue lisää s. 12

SILMUKKA

Pispalanvalttie 16 C. Avoinna
arkisin ma, ti ja ke klo 9–13
to ja pe suljettu. Avoimessa
kahvilassa voit lukea päivän
lehden tai hoidella puhelimitse
virallisia asioitasi. Käytössäsi
tietokone. Kun tarvitset neuvoja
tai opastusta sosiaalitoimeen,
työttömyyteen ym. liittyvissä
asioissa, tervetuloa juttusille!
Huom! Silmukka on
suljettu 12.10.–10.11.
välisen ajan.
11.11. klo 9 aloitamme
yhdessä aamukahvin
merkeissä. Tied. diakoni Pia
Ojalahti p. 050 434 33 15

SINKUT

1.10. klo 18–20
Aleksanterin kirkon
krypta, sisäänkäynti alasaliin
on puiston ja koulun puoleiselta
sivulta mustasta metallisesta
sivuvesta.

Vitsi-ilta. Nauretaan omille ja

Sielunhoitokurssi maallikoille

Jokainen meistä kohtaa
hädässä olevia, ahdistuneita
ihmisiä. Moni haluaisi aut-
taa ja rohkaista, mutta epäi-
lee, että taidot eivät riitä.

Sielunhoitokurssi an-
taa perustietoa ja -valmiuk-
sia sielunhoidosta luento-
jen ja keskustelujen avulla.
Kurssi soveltuu kaikille asi-
asta kiinnostuneille. Samal-
la kurssilla voi hoitaa omaa
sieluaan.

Köyhyys on ihmiskaupan kivijalka

Elisabeth Rehn rohkaisee
osallistumaan Suomen Lä-
hetysseuran vuosittaiseen
Tasaus-kampanjaan. Hän on
kohdannut ihmiskaupan uh-
reja YK-operaatioissa.

– Tapasin nuoria tyttö-
jä, jotka oli napattu viholli-
sten metsävaimoiksi ja joita ei
sodan jälkeen enää huolit-
takaisin kotikyliinsä. Elan-
tonsa pitimiksi seksityöhön
ajetuilla tytöillä oli unelmia
koulutuksesta, kodista ja on-
nellisuudesta.

Kampanjalla tuetaan ih-
miskaupan vastaista työ-
tä Kaakkois-Aasiassa, jos-

sa kolmasosa maailman ih-
miskaupasta tapahtuu. Uh-
rit työskentelevät esimerkik-
si prostituoituina, kotiapu-
laisina, kerjäläisinä tai hal-
patyvoimana.

Osallistu ja lue lisää:
www.tasaus.fi

Naisryhmän jäseniä Laosin
Vientianessa. Ryhmiä ylläpi-
tävät ihmiskaupan vastaiset
tahot, kuten Lähetysseuran
kumppanijärjestö AAT.

työtä seurakunnissa ja jär-
jestöissä.

Kurssilla on mahdolli-
suus ruokailuun ja kahviin,
maksu 10 euroa. Kurssin jär-
jestävät Harjun seurakunta
ja Akasia-säätiö.

Ilmoittautuminen 11.10.
mennessä: Marja Oksanen,
marja.oksanen@evl.fi, p. 040
804 8152.

Marianne Jansson

Salla Matilainen

KRISTILLISET
JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET
Kurjentaival 22,
33100 Tampere
(Vastapäätt Viinikan kirkkoa)
Seurat
Pyhäpäivisin klo 14.00
Kanssapuheet (raamatun
tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja
torstaisin klo 18.30
Nuortenilta
Tiistaisin klo 19.00
Tervetuloa!

KANSAN
RAAMATTUSEURA
Satakunnankatu 28,
p. 0207 681 671
www.kansanraamattuseura.fi/
kaupungeissa/tampere/
Rukousilta 2.10.
klo 18–20 Hämeenkulma,
Rukousta ja ylistystä
Irti arjesta – naisten
matka adventtiin
28.11. – 1.12., Viroon
Laulamaan kylpylään. Ilm.
14.10. mennessä, hinta 230 €. Tied. tiina.makinen@sana.fi
Miesten Raamattuilta
15.10. klo 18.30.
Hämeenkulma
Nuoret aikuiset
www.opiskelijat.fi

TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS
Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16,
keskiviikkoisin ja lauanta-
isin klo 19
La 28.9. klo 19 raamattuilta
Tervetuloa!
Seura-aikoina seurat
kuunneltavissa osoitteesta
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
eri Pirkanmaan
rauhanyhdistyksiltä

muiden vitseille. Tuo mukana-
si naurettavia juttuja!
Kysy lisää ja lähetä ideoitasi
sari.peltonen@evl.fi
p. 050 381 7177
www.tampereensinkut.fi

TAMPEREEN
RAAMATTUKOULU

www.tampereenraamattukoulu.net
Kalevan kirkon srk-salissa
maanantaisin klo 18.30
30.9. Daniel Brecher,
juutalaisin silmin
7.10. Erkki Ranta, Kristus
Jesajan kirjassa

TUOMASMESSU

29.9. klo 18 Aleksanterin
kirkko. ”Arjen enkeleitä”.
Katso lisää s. 12

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi
56. vuosikerta
Julkaisija
♦ Kustantaja: Kotimaa Oy

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

- ♦ **Toimitus:** päätoimittaja Marja Rautanen
- ♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716
s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
- ♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi

- ♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat
- ♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
- ♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
- ♦ **Taitto:** Kotimaa Oy
- ♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, p. 020 754 2333, fax: 020 754 2342
- ♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
- ♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X
- ♦ Seuraavat lehdet ilmestyvät: 9.10.2013, aineisto 25.9.2013 mennessä, 23.10.2013, aineisto 9.10.2013 mennessä

LIELAHDEN TÄYDENPALVELUN
PESULA

Kaikki pesulapalvelut saman katon alta, myös kuljetuspalvelu.
Meiltä myös: kotiapalvelu, kotisiivouspalvelu,
huom. kotitalousvähennys.

KYSY LISÄÄ!
Lielahden Itsepalvelupesula
Teivaalantie 7, 33400 Tampere
Puh. 045 110 6651

Tarvitsetko Sinä Länsi-tamperelainen tai läheisesi apua

Tilaa kotitalousvähennykseen oikeuttavat palvelumme

- * peseytymis- ja pukeutumisapua
- * asiointiapua mm. apteekki, kauppa ja kela
- * ulkoilutusta ja seurustelua
- * lääkkeenjako ja haavahoidot
- * kodin muutostöiden kartoitus
- * päiväkeskuspäivä omaishoidon palvelusetelillä

 Käräjätörmä 12, 33310 Tampere
puh. 050 493 3235
kotihoiva@kotipirtti.fi, www.kotipirtti.fi

Thmiselle joka uskoo asiaansa

J.I. WAHLBERG oy
Vuodesta 1891

Hämeenkatu 27, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

•JALOKIVET •KIHLAT •LAHJAESINEET
•KORUT •KELLOT •TILAUSTYÖT

**Jalkahoito
kotikäyntinä**
46/51€

Jalkojenhoidon ammattitutkinnon
suorittanut sairaanhoitaja

Satu Laurell
p. 050 558 0232

www.kotimaa24.fi

**Teatteri
Mukamas**

Esitykset Pispalassa:

Marjamatka
yli 3-vuotiaille

to	3.10.	klo 10.00 ja 18.00
pe	4.10.	klo 10.00
la	5.10.	klo 11.00 ja 16.00
ma	7.10.	klo 10.00
ti	8.10.	klo 10.00
ke	9.10.	klo 10.00 ja 18.00
to	10.10.	klo 10.00

Tiedustelut ja ryhmämyynti: (03) 3124 1313
lippu.fi + **0600 900 900**
1,97 €/MIN. + PVM | KLO 7-22
Klikkaa netissä: www.teatterimukamas.com
Pispalan valtatie 30, Tampere

Terveys
Liikunta
Apuvälineet
Kotiapteekki
Ensiapu
Haavanhoido
Hygieniä
Virtsankarkailu
Katetrit

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN

fennokauppa.fi

**Pyydä
ILMAINEN
näyte!**

APU VIRTSAKARKAILUUN!
Laaja valikoima suojia eri asteiseen virtsankarkailuun.
Omat mallit naisille ja miehille.

**Varmuus
Hyvä istuvuus
Ehkäisee hajuja**

FENNO MEDICAL OY
09 276 360 | asiakaspalvelu@fennomedical.fi | fennokauppa.fi

 Virrassa

Oikeita aarteita

Aluksi tunnustus. En pidä siivoamisesta. Onneksi. Muuten olisivat vuosikymmenten aikana kertyneet lehtikasat hävinneet ties minne.

Pinoan vuoden 1965 Suomen Kuvalehtiä ilmestymisjärjestykseen. Turha vaiva, kun käteen osuu lehden heinäkuun numero. Se viettelee lukemaan ja tutkimaan kuvia, miettimään, mitä tuolloin todella tapahtui. Olin silloin lukiossa ja utelias tietämään maailmasta.

Lehti numero 29 ilmestyi 17.7. Kansikuvassa hymyilee nuori nainen ja kannen teksti toivottaa aurinkoista järvikeseää. Kesän kukkeudesta huolimatta lehti käsittelee vakavia asioita, jotka ovat yllättävän ajankohtaisia tänäänkin.

Kirsti Sarmanto pohtii jutussaan *Onko lakimme inhimillinen?* seksuaalisrikollisten pakkokastroimista. Lakia pidetään muualla maailmassa epäinhimillisenä ja ihmisoikeuksien vastaisena. Hän kysyy, onko ihminen loukkaamaton ja koskematon, oli hän kuinka suuri rikollinen hyvänsä. Vai onko kastratio yhteiskunnan turvaamistoimenpide?

Hän on haastatellut useita asiantuntijoita, joiden näkemykset poikkeavat toisistaan.

Mikko Haljoki ja Kalervo Manninen seuraavat neljän aukeaman verran suomalaisen järvimatkailun tulevaisuutta. Mitä järvimatkailulle tapahtuu, kun automatkailu nielee nopeasti kilometrejä kautta maan. Reportaasin komeat kuva-aukeamat kelpaisivat vieläkin lukijalle. Huoli laivaliikenteen tulevaisuudesta jää vaille vastausta.

Kesän 2013 järvimatkailun saldoa ei ole vielä julkistettu.

Maailman tapahtumat tiivistyvät lehdessä kahteen sanaan: Algeria ja Vietnam. Ne on taitettu aukeamalla kahdeksi samankokoiseksi jutuksi, joista toinen vie lukijan Algerian sotilasvallankaappauksen keskelle, toinen Vietnamin sissisotaan.

Kenties jotkut minun ikäpolveni lukijoista muistavat nimen Ahmed Ben Bella. Hänet eversti Houari Boumedienne syöksi vallasta 19. kesäkuuta 1965. Sotilasvallankaappaus ei tuonut rauhaa Algeriaan.

Vietnamia käsittelevä juttu on haastattelu. Vuodesta 1961 Saigonin hallituksen neuvonantajana toiminut Sir Robert G.K. Thompson analysoi Vietnamin sodan tuolloista vaihetta. Hänen arvioi sodan kestävän ainakin viisi vuotta. Arvio ei osunut oikeaan, sotaa käytiin vielä 1970-luvun puolivälissä.

Me olemme seuranneet vuodesta 2011 lähtien arabikevään tapahtumia Tunisiassa ja Egyptissä. Nyt tiedämme, että tulevaisuuden ennustaminen on mahdotonta. Sitä se oli myös vuonna 1965.

Sokerina pohjalla on lehden reportaasi *Lapsetkin mukana herättäjäjuhlilla*. Kyseessä ovat lisälmen herättäjäjuhlat, joihin osallistui 30 000 vierasta. Jutun kuva saarnaaja Aku Rädystä ja hänen sylinsä kesken kaiken uupuneesta Helli-tytöstä on hieno tunnelmakuva. Jutun tuntemattomaksi jäänyt kirjoittaja muistuttaa, että lapset ovat heränneen kansan silmätteriä, joille vanhemmat haluavat opettaa pienestä pitäen perheyhteyden tunteen.

Maila-Katriina Tuominen
Kirjoittaja on kulttuuri- ja ihmisoikeustoimittaja.

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

www.kiviliikesairanen.fi

Arvostettua
pirkanmaalaista
hautakivi-
osaamista
yli 50 vuotta.

KIVILIIKE Sairanen
Hopantie 13, 33470 Ylöjärvi
(03) 375 0982, 040 511 2558
Hämeenkyrön Kiveistäjä
Ahrolantie 12, 39100 Hämeenkyrö
(03) 371 5020, 0400 237 139

Hautakivet, lisänimikaiverukset, entisöinnit,
puhdistukset, oikaisut, kultaukset, asennukset

**LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI**

- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
 - avioerot ja ositukset
- lasten huolto-, tapaamis- ja elatusasiat
 - testamentit ja avioehdot
 - kauppakirjat ja sopimukset
 - riita-oikeudenkäynnit
 - rikosoikeudenkäynnit

Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenkatu 2, Tre
Puh. 010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

**Ilmoittaja,
ota yhteyttä.**

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä
020 754 2309,
040 509 4962
jaana.mehtala@kotimaa.fi

KOTIMAA

Yrityksille kokoustilat

Lapin Luosto (Iepopirtit)
Pohjois-Savo Leppävirta
(unnukkamaja)
www.huurreviipale.fi
p. 045 311 5740

**Kun olet päättänyt
myydä asutosi,
kutsu meidät paikalle.**

Annamme suullisen hinta-arvion
asunnostasi. Arviointi on maksuton,
eikä edellytä sopimuksen tekoa.

Timo Jokinen
050 552 0408

Outi Kolkka
050 518 4707

Ota yhteyttä! Puh. 03-255 3111
www.asuntopari.net
asuntopari oy lkv
Kalevanpuistotie 15, 33500 Tampere

Risto Blom

**KALLEIN JALOKIVI
– suuri kultainen kaupunki**

Mihin sinä uskot? Miten perusteleth uskosi?
Mitä sinulle merkitsee Jumalan armo Jeesuk-
sessa Kristuksessa?

Pastori Risto Blom selvittää tässä kesällä
ilmestyneessä kirjassaan kristinuskon tärkeim-
piä ja keskeisimpiä asioita, joista jokaisen
kristityn tulisi olla selvillä.

Kirjassa on n. 200 s. selittävää tekstiä ja
n. 140 s. saarnoja, jotka myös selittävät
käsitteltävänä olevia asioita. Sopii sekä teo-
logeille että maallikoille, kirjassa ei käytetä
teologisia termejä.

Myynti: Ristikukka Kustannuksen nettikirjakauppa
(www.ristikukkakustannus.fi) sekä muut kristilliset
kirjakaupat

Kovakantinen,
sidottu. Hinta **27 €**

Juhlat ja tilat

Juhlat Linkosuo juhlasaleissa.
Tuomme juhlat ja tuotteet myös
kotiin tai seurakuntasaliin. Tilaa ja
nouda laajasta valikoimastamme.

- Buffet & Café Linkosuo,
Näsin sauna ja juhlatila
Näsilinnankatu 26
- Frans Emil -sali, E.E. Sillanpääkatu 2
- Kalevanpaasi, Sarvijaakonkatu 3
- Ravintola Kaupinpuisto
Ukk-instituutti, Kaupinpuistonkatu 1

LINKOSUO
- JUHLAPALVELUT -
Puh. 020 770 2483

Puhelun hinta kinteistä verkosta 8,35 snt/puh+7,02snt/min.
Matkapuhelimesta 8,35 snt/puh+17,17 snt/min.

www.linkosuo.fi
www.facebook.com/linkosuojuhlapalvelut

2013 jKr. © Ari Peura

OLETTEKO TAMPERELAISIA?
MISSÄHÄN TÄÄLLÄ
OLISI LÄHIN KIRKKO?

NO TUOSTA LIIKENNE-
MERKISTÄ PÄÄTELLEN SE
ON TÄMÄN TIEN PÄÄSSÄ...

PELASTUSTIE

**Kotimaa24
taskussasi!**

Lue uutisia ja blogeja
K24 -applikaatiosta.
Mukana myös
uskontojen kalenteri.

Ladattavissa
Windows
Marketplacesta.

**Sydämellistä palvelua
jo 16 vuoden ajan**

Ammattitaitoinen henkilökuntamme: sairaanhoitajia, lähi- ja
kodinhoitajia valmiina auttamaan tarpeidenne mukaan:

- kotisairaanhoido
- omaishoitajien vapaat
- kotipalvelu
- lastenhoito
- juhla-apu
- siivoukset
- pienet pihatytöt

Muistathan kotitalousvähennyksen...

**Hoito- ja
hoivapalvelu**

Taru Koskivuori
sairaanhoitaja
p. 040 561 2782
www.hoitajahoivapalvelu.fi
taruelisa@elisanet.fi

- Säle-, rulla- ja puukaihtimet
- Terassi- ja ikkunamarkiisit
- Pimennys- ja paneeliverhot
- Taite- ja peiliovet
- Parvekekaihtimet ja pystylamellit
- Luxaflex-sisustusvaihtimet

SUUNNITTELU, MITTAUS, ASENNUSPALVELU

Kaihdin Sampo

Sammonkatu 18, TRE P. (03) 255 0858, 0400 736 716
ks@kaihdinsampo.fi www.kaihdinsampo.fi

Kodinavux Oy on Suomen suurin kodinhoitopalvelujen yritys.
Tarjoamme myös monipuolisia palveluja kotona asuville senioreille
Tampereella ja pääkaupunkiseudulla.

Luotettavaa, yksilöllistä kotipalvelua senioreille

Muista
kotitalous-
vähennys!

Ammattitaitoiset kodinhoitajamme
auttavat Sinua selviytymään kodin
askareista. Tampereella asuvana
seniorikansalaisena saat kotipalve-
lumme **edullisesti arvonalisäverot-**
tomana. Tämän lisäksi saat tehdä
palvelumme kustannuksista 45%:n
kotitalousvähennyksen verotuksessasi.

Tilaa maksuton kotipalvelusuunnitelma
puh. 020 768 9761 tai internetin kautta
www.kodinavux.fi

KODINAVUX
Koti ja työ tasapainoon

Hämeenkatu 5 A, 33100 Tampere, sähköposti: tampere@kodinavux.fi

Blogit | Kalenterit | Arkistot | Kuvat | Koulutus |
Kumppanit | Apsit | Jäsen 36
Artikkelit | Videot | Arviot | Koti
Blogit | Kalenterit | Arkistot | K
Kumppanit | Apsit | Tapahtu
Uutiset | Videot | Taustat | Kou

**Käytä vaikutus-
valtaasi!**

Ilmoittaudu Kotimaa
Pro -kehittäjäksi.
Saat ammatillis-
kanavan koekäyttöäsi
ensimmäisten joukossa
syksyllä 2013.

Varaa paikkasi:
www.kotimaapro.fi/
vaikuttaja

KOTIMAA

On nyt enemmän. Kotimaa on **PRO**

**Tietoa, sisältöä,
palveluja.**
**Nyt kaikki samassa
paikassa.**

Kotimaa Pro on seurakunnan
työntekijöiden ja luottamus-
henkilöiden ammatilaiskanava,
joka kokoaa verkkoon yhteen
paikkaan monipuoliset sisällöt
ja palvelut. Kaikki on nyt
Kotimaassa ja Kotimaa
on kaikkialla!

www.kotimaapro.fi

Vapaaehtoiset opastavat Tipotiellä

Hannu Jukola

Kulkusuunnastaan epävarman kannattaa lokakuussa tähyillä punaisia liivejä uutuuttaan hohtavan Tipotien sosiaali- ja terveysaseman pääovella. Mummon Kammarin vapaaehtoiset päivystävät ja neuvovat sekä suunnassa että ITTE-itsepalveluaseman käytössä.

– Meillä on meneillään kampanja laitteen saamiseksi tehokkaaseen käyttöön, kertoo Mummon Kammarin vapaaehtoisten yhdyshenkilö ja taustatuki, osastonhoitaja **Sirkka Helin**.

– Sillä vapautetaan työntekijöitä tekemään varsinaisia töitä. Ohjaamiselle on tässä selkeästi tarvetta, jotta asiakasvirta saadaan kulkemaan laitteen kautta.

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni tulisi sisään Pirkankadun puoleisesta yläovesta ja itsepalvelun kautta. Kaikki eivät kuitenkaan osaa tai pysty käyttämään laitetta, joten vapaaehtoiset opastavat myös vuoronumeroiden käytössä ja ohjaavat vastaanottotiskille tai oikeisiin käytäviin.

Terveysaseman uutuuksiin kuuluvat omaisille ja muille toisen terveydestä huolestuneille lähimmäisille tarjottava neuvonta sekä mahdollisuus tarkastaa oma terveytensä itsenäisesti.

ITTE-asema on lajissaan ensimmäinen, mutta niitä on tulossa käyttöön muuallekin kaupungin vastaanottoihin. Sillä asioimiseen tarvitaan Kela-kortti, joka syötetään sisään aukkoon. Sen jälkeen kuvaruudusta näkee kulkuohjeen.

Omalla tyyllillä, mutta tiedolla

Vapaaehtoisiksi lupautuneista **Heikki Ahosta** ja **Risto Lohikoskesta** tehtävä kuulostaa mielenkiintoiselta ja mukavalta.

– Taplataan tyyllillämme, Aho lisää.

Ainakin aluksi neuvot ovat paikalla pareittain lokakuun ajan kello 9–13. He allekirjoittavat vaitiololupauksen.

Vapaaehtoisille järjestetään perehdytystä, ja työntekijätkin lupauvat kierrättää kammarilaiset kaikissa osissa taloa.

Tipotie-talossa vietetään avoimen ovien päivää Tampereen päivänä ensi lauantaina 28. syyskuuta kello 11–15. Silloin kävijät pääsevät muun muassa kokeilemaan väreillä suunnistamista käytävillä.

– Lukulasit mukaan, Lohikoski neuvoo ITTE-aseman käyttäjiä.

Impivaarassakin kohta vapaaehtoisia

– Koukkuniemen alueelle valmistuva tehostetun palvelun yksikkö Impivaara on maanlaajuisesti erinomainen esimerkki: siellä vapaaehtoiset otettiin mukaan suunnitteluun jo vuosi sitten, Mummon

Terveyskeskusavustaja Kristiina Kalliosalo näyttää Risto Lohikoskelle ja Heikki Aholle, kuinka Tipotien ITTE-asema toimii.

Kammarin toiminnanjohtaja **Maarit Tammisto** kehuu hyvin tehtyä pohjatyötä.

– Siitä näkyy vahva yhteistyö ja luottamus seurakuntien vapaaehtoistyöhön.

Impivaaran asuntoihin muuttaa 69 ihmistä loka-marraskuussa ja peruskorjattuun Jukolaan 45 joulukuussa. Suunnittelu on aloitettu asiakkaiden tarpeista. Niiden ympärille on ryhdytty rakentamaan toimintaa ja virikkeitä, jotka tuovat elämään sisältöä.

Projektipäällikkö **Marjut Lindell** sanoo tukijoiden tehtävien liittyvän arjessa elämiseen.

– Vapaaehtoisen rooli on tuoda palveluasuntoihin tai yhteisiin ti-

loihin sitä, mitä asiakkaat toivovat: voidaan lukea, askarrella tai ulkoilla.

– Osa vanhuksista voi olla paljonkin hoitoa tarvitsevia, mutta kylä heidänkin elämäänsä muutakin tarvitaan kuin perushoitoa. Valtaosa varmasti toivoo juttuseuraa. Myös saattohoidossa vapaaehtoisten rooli on tärkeä.

Käyntejä ei ole sidottu vierailuajoihin. Kahvitkin saa varmasti.

Omaiset ovat olleet rakentamassa kokonaisuutta omaisneuvoston kautta. Tulossa on omaisten ja vapaaehtoistenkin yhteistä toimintaa.

Lindell arvelee talon ulkopuolelta tulevan kävijän tuovan erilaista virkistystä kuin oman henkilöstön.

– Toki hoitajillakin on aikaa läsnäololle.

Lämpö ja läheisyys arvokkaat valtit

Koukkuniemen laitoshoidon johtaja **Ella Suojalehto** painottaa vapaaehtoisten tarjoamaa lämpöä ja läheisyyttä.

– Vapaaehtoistyö on todella arvokasta. Emme voi koskaan korvata sitä, vaikka pyrimme antamaan parasta mahdollista hoitoa.

Hän painottaa, että jokainen pystyy olemaan toiselle lähimmäinen. Koulutus antaa valmiuksia kohdata vanhuksia, jotka eivät enää pysty ilmaisemaan itseään kielelli-

sesti kovin hyvin tai jotka ovat menettäneet osan toimintakyvystään.

Koukkuniemen vapaaehtoiset ovat Suojalehdon mukaan erittäin sitoutuneita tehtäväänsä.

– Luulen, että työikäisillä iso osa vapaaehtoisuudesta liittyy lasten harrastuksiin. Suurin osa meille tulevista on työelämässä jo eri vaiheessa tai eläkkeellä, jolloin on aikaa sitoutua.

Osa vapaaehtoisista solmii läheisen suhteen tietyn vanhuksen kanssa, toiset toimivat ryhmän parissa.

Vapaaehtoiset osaksi suurta yhteisöä

Impivaaran asukkaat muuttavat Kaupin ja Raholan sairaaloista.

– Luulen, että aika monella jo on omia vapaaehtoisystäviä, ja toivon samojen ihmissuhteiden jatkuvan. Kaikilla niitä ei kuitenkaan ole.

Lindell huomauttaa, että asukkaiden, henkilökunnan, omaisten ja vapaaehtoisten omia taitoja, harrastuksia ja vahvuuksia on tarkoitus käyttää kaikkien hyödyksi ja iloksi.

Jos kaikki käy suunnitelmien mukaan, Koukkuniemen käytävillä voi vapaaehtoistyön vieraiden lisäksi tulla vastaan työelämässä oppijoita, koulu- tai päiväkotivieraita ja vaikka leipomatuokion vetäjiä.

– Tästä voi syntyä vaikka mitä!

Jukolan-Impivaaran vapaaehtoistyöstä on tarjolla tietoa avoimessa tilaisuudessa Mummon Kammarissa 1. lokakuuta kello 10. Mukaan lähtijöille järjestetään oma koulutus. Koukkuniemessä paikkoihin voi tutustua esimerkiksi Koulutus-kyläpäivänä 9. lokakuuta kello 10–18, Jukola-Impivaaran osaan kello 12.30–13.30.

Kunhan työntekijät pääsevät tulla mukaan asuntoihin, vapaaehtoiset kutsutaan kylään, Lindell lupaa.

– Toivon, että kun vapaaehtoiset otetaan hyvissä ajoin mukaan, heidän on helppo tuntea kuuluvansa porukkaan, osaksi suurta perhettä.

Asta Kettunen

Pispalan muorikin tutustuu hommiin

Harjun seurakunta tarjoaa mahdollisuuden kokeilla, miltä tuntuu vapaaehtoinen vanhustyön puuha työntekijän kaverina.

Lisätietoja ja kahvia on tarjolla kaikille avoimessa vapaaehtoistyön iltapäivässä Pispalan kirkossa 10. lokakuuta kello 13–15. Sen järjestävät yhteistyössä Harjun seurakunta ja Mummon Kammarin.

– Silloin voi kokeilla kaikenlaisia juttuja, mutta mihinkään ei tarvitse sitoutua. Halutessaan voi jättää yhteystietonsa, kertoo Harjun seurakunnan diakoniatyöntekijä **Virpi-Hannele Kianen**.

Hänen lisäksi mahdollisuuksiin opastavat **Maarit Tammisto** Mummon Kammarista ja diakoniatyöntekijä **Marja Seppänen** Harjun seurakunnasta.

Lisää väkeä kaivattaisiin kaikenlaisiin hommiin.

– Tehtäviä on tarjolla esimerkiksi Pispalan Wanhon ajan kahvilassa, Lielahden Tapulituvassa ja Tesoman kirkon Olotilassa sekä retki- ja leiriavustajana.

Vapaaehtoinen voi myös avustaa liikkumisessa, vetää ohjelmatuokioita tai ihan vain jutustella seniorin kanssa.

– Perehdytys tehtäviin järjestetään. Myös nuoret ovat tervetulleita, muistuttaa Kianen.

Asta Kettunen

Lea Suksi sonnustautuu Pispalan muoriksi, joka saapuu viihtymään Pispalan kirkon vapaaehtoistapahtumaan.

Hannu Jukola